

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra pedagogiky a psychologie

Bakalářská práce

Práce pedagogů předškolního vzdělávání s médii

Vypracovala: Marcela Zmatlíková

Vedoucí práce: Mgr. Dita Podhrázká

České Budějovice 2016

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích, 30. 6. 2016

Marcela Zmatlíková

PODĚKOVÁNÍ

Touto cestou bych ráda poděkovala především Mgr. Ditě Podhrázké za cenné rady a pečlivé vedení mé bakalářské práce.

Dále bych ráda poděkovala své rodině za veškerou podporu a trpělivost, kterou mi při studiu projevovala.

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zaměřuje na práci pedagogů s médii u dětí v předškolním vzdělávání, konkrétněji na práci s elektronickými médii. Zkoumá, zda a jakým způsobem předškolní pedagogové z Loun a jeho okolí Loun, konkrétně pedagogové MŠ Fügnerova, MŠ Dobroměřice, MŠ Kpt. Nálepky, MŠ Veltěže a MŠ Přemyslovců, využívají možnost pracovat s moderní technologií. Teoretická část je zaměřena na vysvětlení pojmů pedagog, předškolní vzdělávání a média. Praktická část obsahuje výsledky kvalitativního šetření, které bylo realizováno individuálními rozhovory v již zmíněných mateřských školách. Komunikačními partnery byly ředitelky a učitelky mateřských škol z Loun a blízkého okolí.

Klíčová slova: předškolní vzdělávání, pedagog, předškolní pedagog, média

ABSTRACT

This bachelor thesis is focused on the work of educators in preschool establishments with the media, particularly with the electronic media. It explores whether the preschool teachers from Louny and its surroundings, particularly the teachers from the kindergartens, such as MŠ Fügnerova, MŠ Dobroměřice, MŠ Kpt. Nálepky, MŠ Veltěže and MŠ Přemyslovců, utilize the possibility to work with modern media. The theoretical part is focused on the explanation of the terms such as a pedagogue, preschool education and the media. The practical part includes the results of the quality survey carried out in the form of interviews at the already mentioned kindergartens. The communication partners were the head teachers and teachers of the kindergartens in Louny and its surroundings.

Key words: preschool education, educator, preschool teachers, media

OBSAH

OBSAH	6
ÚVOD	8
TEORETICKÁ ČÁST	10
1 Pedagog.....	10
1.1 Předškolní pedagog.....	11
1.2 Profesionální kompetence předškolního pedagoga	12
1.3 Povinnosti předškolního pedagoga dle RVP PV	13
2 Předškolní vzdělávání.....	15
2.1 Současná mateřská škola	15
2.2 RVP PV (Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání)	16
3 Média	18
3.1 Vývoj médií	19
3.2 Média jako zdroj zábavy	20
3.3 Televize a televizní vysílání	21
3.4 Rádio	21
3.5 Interaktivní tabule.....	21
3.6 Počítač a internet.....	22
PRAKTICKÁ ČÁST	24
4 Metodika	24
4.1 Cíl práce.....	24
4.2 Výzkumné otázky	24
4.3 Použité metody	24
4.3.1 Rozhovor	24
4.5 Hypotézy	26

4.5.1 Hypotéza H1.....	26
4.5.2 Hypotéza H2.....	26
4.5.3 Hypotéza H3.....	26
5 Charakteristika Výzkumného vzorku	27
6 Výsledky na základě individuálních rozhovorů	28
6.1 Charakteristiky zkoumaných mateřských škol.....	29
6.1.1 Mateřská škola Fügnerova Louny	29
6.1.2 Mateřská škola Dobroměřice.....	29
6.1.3 Mateřská škola Kpt. Nálepky Louny.....	30
6.1.4 Mateřská škola Veltěže	30
6.1.5 Mateřská škola Přemyslovců Louny.....	30
6.2 Graficky znázorněné souhrnné výsledky	32
7. Zhodnocení výsledků výzkumu	40
7.1 Hypotéza H1.....	40
7.2 Hypotéza H2.....	41
7.3 Hypotéza H3.....	42
ZÁVĚR.....	43
SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ	45
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	46
SEZNAM PŘÍLOH	48

ÚVOD

Téma mé bakalářské práce – „Práce pedagogů předškolního vzdělávání s médii“ - jsem si vybrala proto, že nás v dnešní době obklopují sdělovací prostředky, kterým se jedním slovem říká média. Mezi taková média obvykle zařazujeme televizi a její televizní programy, různé tiskoviny, jako jsou například časopisy, knihy a komiksy. Dále sem patří také hudební nahrávky a samozřejmě počítač. V současné době je setkání s těmito sdělovacími prostředky v mateřských školách už naprosto běžné.

Když se ohlédneme zpět v čase, zjistíme, že vývoj člověka úzce souvisí s vývojem médií. Prvním okamžikem rozšíření médií bychom mohli považovat vynález prvního knihtisku, který byl vynalezen zhruba v polovině 15. století. Přesný datum počátku historie knihtisku není znám, udává se letopočet 1440 – 1445, jeho autorem je Němec Johannes Gutenberg, který hledal možnost, jak vydělat finance pomocí nových technologií. Roku 1454 byla první tištěná kniha na světě a nesla jméno „Gutenbergova Bible“. První velkou mediální šanci získal tisk během průmyslové revoluce v období od 18. do 19. století. Jednalo se o postupnou změnu v zemědělství, těžbě, dopravě a docházelo také k přechodu od ruční výroby k výrobě tovární. Tisk získal největší šanci tehdy, kdy musel informovat lidi o politice a důležitých rozhodnutích tehdejších panovníků.

Jediným médiem v prvních mateřských školách byla tedy kniha a časopisy. Jelikož vynález knihtisku se datuje o 400 let dříve, než byla otevřena roku 1869 první mateřská škola v Čechách, můžeme říci, že prvním médiem v předškolních zařízeních byly tiskoviny, jako jsou knihy a časopisy. S knihou a časopisy se v mateřských školách pracovalo jako s motivačním, relaxačním ale i vzdělávacím činitelem.

Nyní jsou druhy médií daleko rozšířenější především o elektronická média, která v některých případech dokáží pedagogovi práci usnadnit a dětem ve značné míře prožitek z činností a z vykonané práce zpestřit. Jsou pedagogové, kteří absolutně nesouhlasí s elektronickými médii v mateřských školách a pevně si stojí za tím, že pracovat s nimi nikdy nebudou, ale jsou i tací pedagogové, kteří jsou otevřeni pro nové druhy a formy vzdělávání. Pro některé je to zjednodušení práce, pro druhé je to šance dětem ukázat kouzlo moderní doby.

Tuto výzkumnou práci jsem si vybrala z toho důvodu, že mám velký zájem zjistit, zda mateřské školy v okolí města Loun pracují s elektronickými médii. V dnešní době se děti s médii setkávají, dá se říci, na každém kroku, tak proč děti neseznámit ve značné míře s těmito moderními prostředky už v předškolním vzdělávání?

Cílem mé práce je zjistit, zda a jak se používají média v předškolním vzdělávání? Zda mateřské školy využívají možnost pracovat s médii, a jaká média konkrétně používají? Zda věkové složení pedagogických pracovníků daných zařízení ovlivňuje užívání médií. Má bakalářská práce je rozdělena na dvě části: část teoretická a část praktická.

V teoretické části se zabývám vysvětlením pojmů pedagog, předškolní vzdělávání a média. V praktické části pomocí rozhovoru budu zjišťovat, zda učitelky mateřských škol znají možnosti využívání médií?

TEORETICKÁ ČÁST

1 Pedagog

Pedagog, jinými slovy učitel, je považován za hlavní subjekt vzdělávání, zajišťující ve vyučování předávání vědomostí a poznatků žákům, v našem případě dětem předškolního věku. Pedagog je chápán jako jeden ze základních činitelů výchovně – vzdělávacího procesu a je spoluodpovědný za organizaci, vedení a výsledek procesu vzdělávání. Ve slovníku pedagogických termínů má pedagog dva významy. *První význam popisuje pedagoga jako odborníka v pedagogické teorii, vědě a výzkumu. Druhý význam pedagoga je popsán jako učitel v různých stupních a typech vzdělávání, včetně vzdělávání vysokoškolského.*¹

Školský zákon č. 561/2004 Sb. vymezuje učitele jako pedagogického pracovníka, který *„koná přímou vyučovací, přímou výchovnou, přímou speciálně-pedagogickou nebo přímou pedagogicko-psychologickou činnost přímým působením na vzdělávaného, kterým uskutečňuje výchovu a vzdělávání na základě zvláštního právního předpisu (dále jen "přímá pedagogická činnost"); je zaměstnancem právnické osoby, která vykonává činnost školy, nebo zaměstnancem státu, nebo ředitelem školy, není-li k právnické osobě vykonávající činnost školy v pracovněprávním vztahu nebo není-li zaměstnancem státu. Pedagogickým pracovníkem je též zaměstnanec, který vykonává přímou pedagogickou činnost v zařízeních sociálních služeb.“*²

Stejně jako školský zákon vymezuje pojem pedagogický pracovník, zároveň upřesňuje a specifikuje, jakým způsobem mohou učitelé získat odbornou kvalifikaci.

V případě učitele mateřských škol jsou zde uvedeny tři možnosti, jak získat odbornou kvalifikaci. První možností je *„vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na pedagogiku předškolního věku“*. Jako druhá možnost je zde uvedena *„vyšším odborným vzděláním získaným ukončením akreditovaného vzdělávacího programu vyšší odborné*

---

¹ PRŮCHA, J., WALTEROVÁ, E., MAREŠ, J. Pedagogický slovník. 3. vydání. Praha : Portál, 2001. 328 s. ISBN 80-7178-579-2

² VOKÁČ, P. Školský zákon: zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. 5. přepracované vydání. Třinec: RESK, spol. s r.o., 2015, 344 stran. ISBN 978-80-87675-03-8.

školy 1) v oboru vzdělání zaměřeném na přípravu učitelů předškolního vzdělávání.“ Jako třetí a poslední eventualitou je zde uvedena možnost „středním vzděláním s maturitní zkouškou získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání 1) v oboru vzdělání zaměřeném na přípravu učitelů předškolního vzdělávání.“³

1.1 Předškolní pedagog

Předškolní pedagog, na rozdíl od pedagogů vyšších stupňů škol, kteří jsou zaměřeni na odbornosti předmětů, které vyučují, je zaměřen na celostní rozvoj dětí. Průcha a Koťátková popisují celostní rozvoj jako „jeden ze základů osobnostního a sociálního rozvoje dětí, pokračuje přes jejich prvotní přijetí vzdělávacích nabídek až po záměrné učení a výrazně souvisí s podněcováním celé šíře raných projevů dětských dispozic (zájmy, nadání) až po nápravu vývojových nebo vznikajících poruch.“⁴

Od práce předškolního pedagoga se očekává, že bude mít dostatek informací o předškolním dítěti a dokáže tak, na základě svých znalostí a vědomostí vytvořit vhodné podmínky pro následné vzdělávání. Kvalita výkonu při práci s dětmi vyžaduje konkrétní osobnostní předpoklady, kterými jsou trpělivost, pozitivita, tvořivost, komunikativnost a v neposlední řadě kladný vztah k dětem.

V pedagogické práci se předškolní pedagog zaměřuje na komplexní (všestranný) rozvoj dítěte.

„Dokáže vybrat, připravit a nabídnout vzdělávací aktivity, zvolit vhodné metody a začleňovat jednotlivé oblasti vzdělávání v souvislostech tak, aby byly pro děti přínosem a byl podpořen jejich zájem o učení.“⁵

Předškolní pedagog musí při své práci brát zřetel na vývojové zvláštnosti a znát specifika předškolního vzdělávání.

„Od okamžiku, kdy je dítě přijato do mateřské školy, má být ve středu zájmu učitelky osobnost dítěte, jeho věk, národnost, mentalita a temperament, zájmy, schopnosti a

---

³ VOKÁČ, P. Školský zákon: zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. 5. přepracované vydání. Třinec: RESK, spol. s r.o., 2015, 344 stran. ISBN 978-80-87675-03-8.

⁴ PRŮCHA, J. a KOŤÁTKOVÁ, S. *Předškolní pedagogika: učebnice pro střední a vyšší odborné školy*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2013, 181 s. ISBN 978-80-262-0495-4.

⁵ PRŮCHA, J. a KOŤÁTKOVÁ, S. *Předškolní pedagogika: učebnice pro střední a vyšší odborné školy*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2013, 181 s. ISBN 978-80-262-0495-4.

nadání. Tato znalost dětské individuality má tvořit důležitý předpoklad pro celou její práci.“⁶

Další náplní práce předškolního pedagoga je evaluační činnost, při které sleduje a vyhodnocuje účelnost vzdělávacího procesu. Provádí kontrolu a hodnotí výsledky své práce.

1.2 Profesní kompetence předškolního pedagoga

Profesní kompetencí se rozumí soubor osobnostních a odborných předpokladů pro výkon učitelské profese.

V publikaci níže uvedené je kompetence chápána jako *„komplexní schopnost a způsobilost vykonávat úspěšně učitelskou profesi. Zahrnuje znalosti, dovednosti a tvořivost, které učitelka využívá ke vzdělávání dětí, schopnosti vnímat a vyhodnocovat potřeby dětí, podpořit je v individuálním rozvoji a získat je pro poznávání a učení. Znamená mít přirozené a transparentní postoje, přijmout hodnoty a pravidla společnosti, být ve svém chování a jednání pozitivní a kvalitní osobností, a to s vědomím, že je dětem vzorem.“⁷*

Průcha, Walterová a Mareš ve svém pedagogickém slovníku uvádějí kompetenci jako: *„Soubor profesních dovedností a dispozic, kterými má být vybaven učitel, aby mohl efektivně vykonávat své povolání.“⁸*

Například Mertin a Gillernová profesní kompetence rozdělují na:

Sociálněpsychologické profesní dovednosti

Učením získávané předpoklady pro přiměřené sociální interakce v celé síti sociálních vztahů. Do kterých učitelka vstupuje.

- **Oborové dovednosti**

Profesní dovednosti spojené s obsahem realizovaných činností, s různými oblastmi rozvoje dítěte předškolního věku.

---

⁶ JERÁBKOVÁ, B. *Mateřská škola jako životní prostor*. Brno: Masarykova univerzita, 1993.

⁷ PRŮCHA, J. a KOŤÁTKOVÁ, S. *Předškolní pedagogika: učebnice pro střední a vyšší odborné školy*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2013, 181 s. ISBN 978-80-262-0495-4.

⁸ PRŮCHA, J., WALTEROVÁ, E., MAREŠ, J. *Pedagogický slovník*. 3. vydání. Praha : Portál, 2001. 328 s. ISBN 80-7178-579-2

- **Metodické dovednosti**

Souvisí zejména s tím, co učitelka dělá, čím se s dětmi zabývá a jak má určitou aktivitu metodicky a didakticky zpracovanou.

- **Diagnostické dovednosti**

Vztahují se k respektování vývojových a individuálních charakteristik dítěte.⁹

1.3 Povinnosti předškolního pedagoga dle RVP PV

Dle rámcově vzdělávacího programu jsou stanovené povinnosti předškolního pedagoga, které jsou rozděleny do čtyř podkapitol.

První kapitola nese název, za co pedagog odpovídá. Podkapitola zahrnuje taková pravidla, jako jsou odpovědnost za plánovaný program pedagogických činností, sledovanost průběhu předškolního vzdělávání a jeho hodnocení a je zde zahrnuta také tvorba školního (třídního) vzdělávacího programu.

Druhá podkapitola pojednává o tom, jaké odborné činnosti by měl pedagog vykonávat. Jsou zde zahrnuta pravidla:

jak analyzovat a respektovat věkové a individuální potřeby dětí

jak realizovat skupinové i individuální vzdělávací činnosti směřující k rozvoji dětí.

jak provádět evaluační činnosti, kterými chápeme sledování a posuzování účinnosti práce pedagoga a zároveň výsledky evaluace samostatně uplatňovat v procesu vzdělávání.

O tom, jak by měl předškolní pedagog vést vzdělávání, pojednává třetí podkapitola, kde se dozvíme, že cílem pedagoga je, aby se děti cítily dobře po všech stránkách, aby se rozvíjely v souladu se svými schopnostmi a možnostmi. Děti by se měly seznamovat se vším, co je pro jejich život a každodenní činnosti důležité.

Záměrem čtvrté podkapitoly je seznámit pedagoga se spoluprací s rodiči. Pedagog usiluje o vytvoření partnerských vztahů mezi školou a rodiči, umožňuje rodičům přístup za svým dítětem a účastnit se jeho činností. Informovanost o rozvoji a prospěchu dítěte je samozřejmostí.

---

⁹ GILLERNOVÁ, I. a MERTIN, V. *Psychologie pro učitelky mateřské školy*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-799-X.

Pro pedagoga předškolního vzdělávání je stěžejní Rámcově vzdělávací program pro předškolní vzdělávání a je odpovědný za zpracovávání školního vzdělávacího programu, který musí být v souladu dle RVP PV.

2 Předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání, v jiných publikacích uváděno jako předškolní výchova či pedagogika předškolního věku, představuje počáteční stupeň veřejného vzdělávání dětí předškolního věku, které v maximální míře podporuje rozvojové možnosti dětí a každému dítěti umožňuje dosáhnout takové úrovně rozvoje, která mu poskytne dostatečnou fyzickou a psychickou připravenost do vyučovacího procesu na základní škole. Zároveň si klade za cíl rozvíjet dítě v oblasti motorické, emocionální, kognitivní, etické a sociální. „*Předškolní vzdělávání je zpravidla určeno dětem předškolního věku, které se vymezuje od tří do šesti let, popř. s odkladem školní docházky do sedmi let.*“¹⁰ Předškolní věk je významným obdobím v lidském životě. Jeho kvalita ovlivňuje, jaký bude další život jedince. V předškolním období se vytvářejí základní osobnostní charakteristiky, jako je sebepojetí a sebedůvěra, dítě se učí žít se svými vrstevníky, přejímá základní morální hodnoty a vytváří si vztah ke světu.

*„Právo na účast v tomto vzdělávání by mělo být zákonně zajištěno pro všechny děti, přičemž rozsah vzdělávacího působení i délka pobytu v mateřské škole by měla být adekvátní věku i možnostem každého jedince.“*¹¹

Předškolní vzdělávání je v rámci české vzdělávací soustavy realizované a zprostředkované mateřskými školami.

2.1 Současná mateřská škola

Je potřeba zmínit, že z pedagogických dějin je nám známa pozvolná proměna názorů na hodnotu dítěte a meze jeho výchovy. Děti si po staletí hrály doma bez zvláštního povšimnutí dospělé osoby, svým vlastním tempem a dle svého zájmu. Dospělí toto období života charakterizovali jako etapu bezstarostnou a nezávaznou. Odchod rodičů za prací mimo domov a rodinu přinutil pohlížet na situaci odlišně. Nastala nutnost postarat se o děti, kde rodinná péče chybí, a tudíž situace vedla k založení veřejných

---

¹⁰ VOKÁČ, P. Školský zákon: zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. 5. přepracované vydání. Třinec: RESK, spol. s r.o., 2015, 344 stran. ISBN 978-80-87675-03-8.

¹¹ KOLLÁRIKOVÁ, Zuzana a Branislav PUPALA (eds.). Předškolní a primární pedagogika: Předškolní a elementární pedagogika. Vyd. 2. Praha: Portál, 2010, 455 s. ISBN 978-80-7367-828-9.

výchovných institucí. *Postupně se začal měnit pohled na mateřské školy z tzv. „hlídáren“ dětí na výchovně vzdělávací instituce.*¹²

*„Mateřská škola je po rodině dalším (sekundárním) socializačním zařízením, do kterého dítě přichází, aby rozšířilo dosavadní a získalo nové důležité poznatky, dovednosti a zkušenosti potřebné ke svému tělesnému, duševnímu, mravnímu a sociálnímu rozvoji.“*¹³

Dnes, na rozdíl od minulosti, se klade důraz především na individuální přístup k dítěti, resp. individuální potřeby, jak vzdělávací, tak citové a sociální.

*„Mateřská škola musí vycházet ze životní situace dětí a v neustálém kontaktu s rodiči pomáhat všem dětem k samostatnosti a osobní aktivitě, podporovat je v radosti poznání, rozvíjet emocionální a tvořivé síly a přihlížet k individuálním nadáním a schopnostem.“*¹⁴

Mateřská škola je především zaměřena na rozvíjení kognitivní stránky.

*„Dítě dostává možnost nalézat cestu k přijetí nových informací a významů, podpořenou vlastními činnostmi a možností vybrat si pro sebe bližší a zajímavější cestu, která mu lépe umožňuje porozumět vzdělávacím podnětům a přijmout je.“*¹⁵

Každá mateřská škola si na základě RVP PV, sestavuje svůj školní vzdělávací plán, který je tvořený s ohledem na potřeby dětí a popisuje, jaké dovednosti a vědomosti mají děti mít.

2.2 RVP PV (Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání)

Rámcově vzdělávací program pro předškolní vzdělávání – dále už jen RVP PV stanovuje a určuje pravidla, kterými se každé předškolní zařízení musí řídit. Jsou dané cíle v podobě záměrů a výstupů dle RVP PV, které by měla každá mateřská škola naplňovat. Principem RVP PV je, aby akceptoval přirozená vývojová specifika dětí předškolního

---

¹² PAVLOVSKÁ, M., SYSLOVÁ, Z. a ŠMAHELOVÁ, B. *Dějiny předškolní pedagogiky*. Brno: Masarykova univerzita, 2012. ISBN 978-80-210-5981-8.

¹³ JEŘÁBKOVÁ, B. *Mateřská škola jako životní prostor*. Brno: Masarykova univerzita, 1993. ISBN 80-210-0830-X

¹⁴ JEŘÁBKOVÁ, B. *Mateřská škola jako životní prostor*. Brno: Masarykova univerzita, 1993. ISBN 80-210-0830-X

¹⁵ PRŮCHA, J. a KOŤÁTKOVÁ, S. *Předškolní pedagogika: učebnice pro střední a vyšší odborné školy*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2013, 181 s. ISBN 978-80-262-0495-4.

věku a umožňoval rozvoj a vzdělávání každého jednotlivého dítěte. „S platností nového školského zákona se RVP PV stává dokumentem směrodatným nejen pro nositele předškolního vzdělávání (pro pedagogy), ale také pro zřizovatele vzdělávacích institucí i jejich odborné a sociální partnery.“¹⁶

---

¹⁶ Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. Praha: Výzkumný ústav pedagogický v Praze, 2004. 48 s. ISBN 80-87000-00-5.

3 Média

Média a masmédia jsou zařazována mezi nejrozšířenější sdělovací a komunikační prostředky. Těmito médii jsou televizní vysílání, počítač, rozhlas (rádio), časopisy, knihy a ostatní tiskoviny. Nejrozšířenějším a nejpoužívanějším médiem je aktuálně internet. Média členíme na elektronická (televize, počítač, rozhlas, internet,...) a klasická (noviny, časopisy, knihy, komiksy,...).

Marshall McLuhan rozlišuje média na horká a chladná. Horká média působí na emoce a na smysl člověka (rozhlas – ucho – sluch), ale získáme jimi tolik informací, že si nemusíme nic dohledávat. Naopak chladná média nám dají tak málo informací, že si musíme sami informace doplňovat, dohledávat nebo domýšlet. *„Chladné médium ať již se jedná o mluvené slovo, rukopis nebo televizi, nechává na posluchači či uživateli k doplnění daleko více informací než médium horké“*¹⁷

Všechna média nebo masmédia mají svou funkci a snaží se ji stoprocentně plnit. Média nám umožňují vzdělávání, zábavu, zjišťování a získávání nových poznatků. Také nás informují, nabízí, baví, manipulují, přesvědčují, ale i ovlivňují. V našich moderních společnostech hrají média stále významnější roli.

*„Lidské bytosti žijí odjakživa ve světě komunikace, ale my žijeme ve světě mediální komunikace, v němž můžeme překonávat velké vzdálenosti, cestovat napříč zeměmi, a přitom zůstat v pohodlí našeho obývacího pokoje. Můžeme „vidět“, co se děje na druhé straně Zeměkoule či ve vesmíru, nebo dokonce v nám neznámých čtvrtích našeho vlastního města. Můžeme si znovu vytvořit občanskou válku nebo zobrazit život po jaderném holocaustu. Můžeme zprostředkovaně prožít obrovské utrpení i velikou radost. A můžeme slyšet zvuky jiných kultur a vnímat, jak se různí lidé zmocňují světa. Je nám dopřáno odhalit, že jiní lidé žijí na světě úplně jinak než my. Můžeme se dozvědět, že ne každý žije ve světě mediální komunikace a že ne každý, kdo do něj patří, v něm žije stejným způsobem.“*¹⁸

---

¹⁷ MCLUHAN, Marshall. Jak rozumět médiím: extenze člověka. Vyd. 1. Praha: Odeon, 1991, 348 s. Eseje (Odeon). ISBN 80-207-0296-2.

¹⁸ BURTON, Graeme. Úvod do studia médií. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2001, 391 s. Studium. ISBN 80-85947-67-6.

Média se podílejí na rytmu a tempu našeho každodenního života, mohou nám nabízet vzory našeho jednání a vzory našich sociálních rolí, jsou bezpochyby zdrojem našeho volného času. *„Média se stávají rozhodujícím socializačním faktorem, který často dokáže zastínit školu i rodinu. Současně je zřejmé, že sdělení, jež jsou médiu nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se velmi svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářena s různými záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě vyžaduje značnou průpravu.“*¹⁹

Přitažlivost médií lehce přiláká pozornost jedince a především dítěte. Je nutné, aby si především rodiče dávali pozor na to, kolik volného času dítě u médií tráví, jak s nimi zachází a především jakým pořadům svou pozornost věnuje.

3.1 Vývoj médií

Jak už bylo řečeno v úvodu mé práce, první zmínkou o médiích je evropský vynález knihtisku v polovině 15. století, přesněji v roce 1445. Vývoj médií souvisí především se společenskými změnami, které přinesla průmyslová revoluce. Tehdy hrála nejvýznamnější roli výroba určená ke směně, tedy obchod a nutnost jedince prodávat vlastní pracovní sílu. Potřeba získávání informací vedla k rozvoji tehdejších komunikačních prostředků, které tyto informace poskytovaly. Nastal tedy rozvoj novin. *„Rozvoj obchodu překračující hranice, které mohl jedinec obsáhnout vlastními silami, vedl k potřebě získávat informace o cenách různých typů zboží v různých obchodních centrech.“*²⁰

Tuto funkci tehdejších novin nazýváme obchodně informační funkce. Pan Jan Jiráček ve své knize uvádí další funkci, kterou nazval národně identifikační. *„Původní tradiční identitu vystřídala nabídka ztotožnění s abstraktnějším celkem – s národem. I v tomto procesu sehrála média, tedy noviny a časopisy, významnou roli. Tisk fakticky*

---

¹⁹ MIČIENKA, M. a JIRÁK, J. Základy mediální výchovy. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007, 295 s. ISBN 978-80-7367-315-4.

²⁰ MIČIENKA, M. a JIRÁK, J. Základy mediální výchovy. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007, 295 s. ISBN 978-80-7367-315-4.

spoluvytvářel představu o tom, co je národ, posiloval sjednocení tendence v národním jazyce, nabízel doklady živé existence.“²¹

Využití tohoto komunikačního prostředku bylo mnohem širší. Tisk se ukázal jako vhodným prostředkem pro výměnu, třídění a šíření názorů, podpořil rozvoj písma mezi „laiky“, byl nadějným nástrojem pro vzdělávání. Bylo ovšem potřeba vydobýt si právo zveřejňovat cokoli. Proto dějiny médií jsou současně dějinami cenzury. Vznikl zábavný průmysl, který se ve 20. letech 20. století přejmenoval na kulturní průmysl.

3.2 Média jako zdroj zábavy

Nejvýznamnější součástí života člověka je zábava. Vyplňování volného času něčím, co člověka baví, naplňuje a přináší pocit radosti a odreagování.

„Bez přítomnosti zábavy (jejímž zdrojem jsou dnes velmi často právě média) bychom náš život nejen vnímali jako pochmurný, ale byl by pravděpodobně i skutečně nervózní a prostoupený zlostí.“²²

V průběhu rozkvětu médií dokonce vzniká nová profese pod názvem mediální „bavič“.

„Společnost se propracovala od aktivních her či lidových zábav ke zvyku nechat se pasivně rozesmávat profesionálními „baviči“ a jinými specialisty.“²³

V současnosti plní zdroj zábavy především média. Odvádějí pozornost člověka od vážných sociálních problémů a těžké životní reality. Ovšem ne všechna média mají plnit funkci zábavnou. Graeme Burton na základě výzkumu, který byl vykonán v Británii uvádí čísla, která nám dokazují, že média jako zdroj informací a zábavy nemají konkurenci. “

„Každý týden nabídnou televizní stanice ve Velké Británii asi 650 hodin vysílání, tudíž každoročně vyprodukují britské televizní stanice 200 000 hodin vysílání a v roce 1995 přišlo 130 miliónů diváků do kin.“²⁴

---

²¹ MIČIENKA, M. a JIRÁK, J. Základy mediální výchovy. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007, 295 s. ISBN 978-80-7367-315-4.

²² MIČIENKA, M. a JIRÁK, J. Základy mediální výchovy. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007, 295 s. ISBN 978-80-7367-315-4.

²³ MIČIENKA, M. a JIRÁK, J. Základy mediální výchovy. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007, 295 s. ISBN 978-80-7367-315-4.

²⁴ BURTON, G. Úvod do studia médií. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2001, 391 s. Studium. ISBN 80-85947-67-6.

Statistiky evropských zemí uvádějí, že denně strávíme v průměru 2 hodiny sledováním televizních programů, což činí 730 hodin ročně.

3.3 Televize a televizní vysílání

Televize je v současnosti jedním z nejrozšířenějších a nejnámějších médií u nás. Naprostá většina českých domácností minimálně jednu televizi doma vlastní. Pomocí televize získáváme informace o všech koutech světa, nabízí nám sledování filmy, seriály, sportovní utkání a pořady všech žánrů. Televizní programy jsou vysílány pro všechny věkové kategorie. Historie televize a televizního vysílání se datuje k roku 1954, kdy bylo televizní Československé vysílání prohlášeno za pravidelné a roku 1973 bylo zahájeno pravidelné barevné vysílání Československé televize. Jako ostatní média byla i televize silně cenzurována. První vysílání české televize proběhlo 1. 1. 1992 a od prvního dne své existence začala vysílat pravidelné zpravodajství.

3.4 Rádio

Rádio je elektronické zařízení, které nám stejně jako televizní vysílání přináší do domácností informace a zpravodajství z domova i ze světa. S tím rozdílem, že pouze pomocí zvuku. První rádia se objevovala už v době první světové války, kdy byla používána námořnictvem pro komunikaci mezi loděmi a pevninou pomocí Morseovy abecedy. Roku 1919 došlo v Československu k prvnímu pokusu o rozhlasové vysílání mluveného slova pomocí rádia, ale až začátkem roku 1923 se začaly konat častější pokusy o vysílání nejen slova, ale i hudby. Ovšem zahájení pravidelného rozhlasového vysílání v Československé republice, provozované soukromou společností Radiojournal, se datuje ke dni 18. května 1923. V minulosti bylo rádio mnohem dostupnější než televize, a proto se pro mnoho lidí stalo zdrojem informací a důležitých státních prohlášení. V současné době je rádio používáno spíše pro zábavu a to pomocí CD přehrávače nebo USB (Universal Serial Bus – Universální sériová sběrnice/linka) a slouží především k poslechu hudby.

3.5 Interaktivní tabule

Interaktivní výuka je považována za moderní a nestereotypní výuku, která má dětem nabídnout zábavnější formu vzdělávání. Jak si vlastně takovou interaktivní tabuli představit? „*Jedná se vlastně o velkou dotykovou obrazovku, ke které je připojen*

počítač a datový projektor. Projektor promítá obraz z počítače na povrch tabule a přes ni můžeme prstem, speciálními fixy nebo dalšími nástroji ovládat počítač.“²⁵ Žáci jsou aktivně zapojováni do výuky, tedy pokud pedagog nevyužívá tabuli jen jako projektor, ale je ochotný použít vzdělávací programy, které tabule nabízí. Interaktivní výuka se stala velmi oblíbenou, a proto se v posledních letech její použití rozšiřuje v mnoha pedagogických zařízeních. Ani některé mateřské školy nejsou výjimkou. Historie interaktivních tabulí nás dovede až do devadesátých let minulého století, tudíž se nejedná o zcela novou technologii.

3.6 Počítač a internet

Historie počítačů úzce souvisí s historií matematiky, lidé se snažili svou práci ulehčit a především v průběhu průmyslové revoluce chtěli nahradit lidské počítání strojem. Prvním počítačem byla kalkulačka. S prvním návrhem mechanické kalkulačky přišel Leonardo da Vinci, ale první finální verzi kalkulačky vynalezl Blaise Pascal.

Počítač přestal fungovat pouze k počítání a lidé začali zjišťovat, že počítač může fungovat jako zprostředkovatel informací. Koncem druhé světové války byl sestrojen první počítač. První počítače byly pomalé, velké, vlastně přímo obrovské stroje, které muselo obsluhovat mnoho lidí. Jejich vývoj a modernizující proměny se rozvíjí rychlým tempem. V současnosti se vyrábí osobní počítače, které slouží k využívání jedné osoby. V průběhu času počítače měnily jak svou grafickou, estetickou, tak i konstrukční stránku. Největší změny se týkaly velikosti počítačů. Dalo by se říci, že v dnešní době je veškerá elektronika řízena počítačem, jelikož existují i tak malé minipočítače, které dokážou ovládat malý MP3 přehrávač, mobilní telefon nebo vysílačku. Počítače se nejčastěji rozdělují na dva typy a to jsou počítače stolní a přenosné (notebook, tablet, iPad, čtečka knih a smartphone). Počítače slouží k vyhledávání dat a informací, také k řízení projektů a výzkumů. Doma můžeme počítač využít ke sledování filmů, poslechu hudby, stahování a ukládání obrázků či videí, hraní her nebo ke komunikaci s ostatními příznivci počítačů. Počítače byly přiřazeny ke sdělovacím prostředkům hlavně díky internetu.

---

²⁵ Daniel Preisler. www.mvcr.cz. Ministerstvo vnitra české republiky. [online]. 6.1.2016 [cit. 2016-01-06]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/moderni-vyuka-pomoci-interaktivnich-tabuli.aspx>

Internet se dostal do povědomí veřejnosti až díky síti WWW (World Wide Web). Prostřednictvím této sítě se skrz počítač dostáváme k informacím, zábavě, hrám. Nabízí nám hudbu, obrázky a nejrůznější žánry filmů. Umožňuje nám nakupování i nejrůznější nabídky práce. Jednoduše řečeno internet poskytuje informace všeho, na co si veřejnost vzpomene.

PRAKTICKÁ ČÁST

4 Metodika

4.1 Cíl práce

Cílem projektu je zjistit, zda některé mateřské školy v okolí Loun využívají média pro výchovu a vzdělání v předškolním věku a jakým způsobem.

4.2 Výzkumné otázky

Jak učitelé/učitelky využívají média v mateřských školách (MŠ Fügnerova, MŠ Přemyslovců a MŠ Kpt. Nálepky Louny, MŠ Dobroměřice a MŠ Veltěže)?

Jaká média používají a jaká považují za přínosná pro děti a proč?

Jak často se děti setkávají s médii v mateřských školách?

Jak věková struktura pedagogických pracovníků ovlivňuje využívání médií v MŠ?

Jaký je celkový pohled pedagogů na práci s médii v mateřských školách?

4.3 Použité metody

V rámci výzkumného šetření byla využita metoda individuálního rozhovoru, jednalo se tedy o kvalitativní výzkum. Nejdůležitější součástí výzkumné části bylo shromáždění dat. Data jsem sbírala po dobu 5 měsíců ve všech zařízeních, která jsem osobně průběžně navštěvovala. Sledovala jsem práci učitelek ve všech třídách a seznamovala se se způsoby výuky a z toho vznikly terénní poznámky. Po zhodnocení pozorování daných mateřských škol jsem sestavila konečné cílové otázky. Komunikačními partnery mi byly učitelky a ředitelky pěti mateřských škol z Loun a okolí. Počet pedagogů ve zkoumaných mateřských školách je 27, pro svou práci jsem si vybrala dva pedagogické pracovníky z každé školky.

4.3.1 Rozhovor

Rozhovory byly prováděny v pěti mateřských školách. Tři městské (MŠ Fügnerova, MŠ Kpt. Nálepky, MŠ Přemyslovců) a dále dvě vesnické (MŠ Dobroměřice, MŠ Veltěže). Odpovědi na otázky rozhovoru nebyly nikterak limitovány. Jednalo se o zcela otevřené odpovědi. Pro rozhovor jsem vybrala vždy ředitelku MŠ a pouze jednu z učitelek, jelikož ředitelka je odpovědná za řízení subjektu a její pohled na využívání medií bude

většinou přenesen na ostatní zaměstnance – např. z důvodu koncepce školy či finančního.

4.5 Hypotézy

4.5.1 Hypotéza H1

Předpokládám, že 70% sledovaných mateřských škol aktivně pracuje s elektronickými médii.

4.5.2 Hypotéza H2

Předpokládám, že učitelky městských mateřských škol využívají elektronická média pro vzdělávání dětí více než mateřské školy obecní.

4.5.3 Hypotéza H3

Předpokládám, že učitelé s dlouhou pedagogickou praxí využívají elektronická média v procesu vzdělávání dětí méně než učitelky s kratší pedagogickou praxí.

5 Charakteristika Výzkumného vzorku

Výzkumný vzorek této bakalářské práce je tvořen pěti mateřskými školami.

Všech pět mateřských škol působí v rámci Ústeckého kraje, na území bývalého okresu Louny. Jedná se o MŠ, jejímž zřizovatelem je vždy obec, mzdové náklady hradí krajský úřad a rodiče se podílejí úplatou za vzdělávání. K výběru těchto pěti mateřských škol mi napomáhaly osobní důvody. Číslem jedna pro mě byla bezkonkurenčně MŠ Fügnerova Louny, jelikož jsem tuto školku navštěvovala v době svého předškolního vzdělávání a následně v době středoškolského a vysokoškolského vzdělávání jsem zde plnila povinnou praxi. Další volbou pro mě byla Mateřská škola Dobroměřice, která má na Lounsku velice kladné recenze a nejnižší věkový průměr pedagogů. Dále jsem si vybrala MŠ Kpt. Nálepky, jelikož je to nevýrazná školka uprostřed sídliště, na kterou se často zapomíná. V neposlední řadě jsem si vybrala MŠ Veltěže, na této školce mě zaujalo, že ač je to nově vybudovaná mateřská škola, mají nejvyšší věkový průměr pedagogů z celého okolí. A jako poslední jsem zvolila MŠ Přemyslovců, téměř 40 let starou mateřskou školu, kterou jsem si vybrala z důvodu její velikosti. Tato mateřská škola je rozlohou a počtem tříd největší mateřská škola města Loun. Komunikačními partnery mi byli vždy dva pedagogičtí pracovníci. Jedna z respondentek byla vždy ředitelka zkoumané mateřské školy, jelikož se domnívám, že její názor na využívání médií v mateřské škole je prioritní. Druhou dotazovanou byla učitelka, která byla doporučena samotnou paní ředitelkou.

Rozdílem je geografická poloha, velikost zařízení a věková struktura zaměstnanců. Bude tedy zajímavé pozorovat, jak tyto rozdíly ovlivní využívání médií ve vzdělávání dětí.

6 Výsledky na základě individuálních rozhovorů

Respondentkami mi byly ředitelky a učitelky pěti mateřských škol Loun a okolí. Individuální rozhovory probíhaly odděleně od dětí. Nejčastěji probíhaly v kanceláři ředitele školy, abych eliminovala co nejvíce rušivých elementů.

Rozhovory byly polostrukturované, jelikož v některých rozhovorech bylo potřeba doplnit pár přidružených otázek. Pořadí a formulace daných otázek však nebyla změněna.

Všichni respondenti podepsali souhlas s nahráváním a zpracováním nahrávky viz. Příloha.

6.1 Charakteristiky zkoumaných mateřských škol

6.1.1 Mateřská škola Fügnerova Louny

Charakteristika školy: Mateřská škola se nachází v blízkosti centra města Loun na Tyršově náměstí a byla zřízena v září roku 1953. Jedná se o příspěvkovou organizaci založenou 1. 9. 1993 a jejím zřizovatelem je město Louny. Mateřská škola je trojtřídní s celodenním provozem a třídy jsou homogenní. Třídy jsou umístěny v jednotlivých podlažích (třída, herna, šatna, zdravotně hygienické zařízení). V prvním a druhém podlaží je k dispozici další místnost, která je využívána jako ložnice. Předškolní děti (třída v podkroví) ložnici nemají, krátce odpočívají v herně na rehabilitačních podložkách. V suterénu je umístěna kuchyně a jídelna. K bezpečnému pobytu dětí venku je využívána zejména školní zahrada s malým dopravním hřištěm, kterou od komunikace odděluje budova školy.

Mateřská škola má momentálně kapacitu 70 dětí. V současné době je zde zaměstnáno 12 zaměstnanců, z toho 6 pedagogických pracovníků. Věkový průměr pedagogických pracovníků je 42,7 let.

6.1.2 Mateřská škola Dobroměřice

Charakteristika školy: Mateřská škola se nachází v obci Dobroměřice v blízkosti města Loun. Mateřská škola Dobroměřice byla otevřena 8. ledna 1979 a od 1. 1. 2003 byla zřízena jako příspěvková organizace. Mateřská škola je dvojtřídní s celodenním provozem a třídy jsou heterogenní. Jedná se o jednopodlažní budovu, která je obklopená rozlehlou zahradou. Zahrada je po částečné rekonstrukci a děti na ní mohou plně rozvíjet své fyzické dovednosti.

Mateřská škola má momentálně kapacitu 56 dětí, v jedné třídě je zapsáno 28 dětí. V současné době je zde zaměstnáno 9 zaměstnanců, z toho 6 pedagogických pracovníků. Věkový průměr pedagogických pracovníků je 30,5 let.

6.1.3 Mateřská škola Kpt. Nálepky Louny

Charakteristika školy: Mateřská škola se nachází v blízkosti velkého parku (Masarykovy sady) a jízdárny v ulici Parašutistů. Jedná se o příspěvkovou organizaci, která se poprvé otevřela v září roku 1978. Jejím zřizovatelem je město Louny. Mateřská škola je trojtřídní s celodenním provozem a třídy jsou homogenní. Dvě třídy jsou umístěny v přízemí a jsou bezbariérové, třetí třída nejstarších dětí je v prvním patře. Třída nejmladších dětí má vlastní ložnici. Další dvě třídy ložnici nemají, u dětí střední věkové skupiny se denně rozkládají lehátka.

Mateřská škola má momentálně kapacitu 70 dětí. V současné době je zde zaměstnáno 10 zaměstnanců, z toho 6 pedagogických pracovníků. Věkový průměr pedagogických pracovníků je 41,5 let.

6.1.4 Mateřská škola Veltěže

Charakteristika školy: Obec Veltěže je vzdálena 12 km od města Louny a mateřská škola se nachází ve středu obce, naproti požární nádrži. Zapsána do rejstříku škol byla 1. 9. 2013. Jejím zřizovatelem je Obec Veltěže, která se zasloužila o její vznik. V budově mateřské školy se zároveň nachází sídlo Obecního úřadu Veltěže, který sídlí v přízemí, mateřská škola v 1. patře a knihovna ve 2. patře. Po vstupu do mateřské školy se přes dětské šatny dostaneme rovnou do herny, po levé straně je vstup na dětské toalety. Herna, která zároveň slouží k odpočinku je propojena se třídou, která slouží také jako jídelna. Z herny a třídy je vstup do zázemí pedagogických a provozních zaměstnanců. Za objektem je vybudováno velké, prostorné hřiště.

Mateřská škola má momentálně kapacitu 25 dětí. V současné době jsou zde zaměstnáni 4 zaměstnanci, z toho 2 jsou pedagogické pracovnice. Věkový průměr pedagogických pracovníků je 59 let.

6.1.5 Mateřská škola Přemyslovců Louny

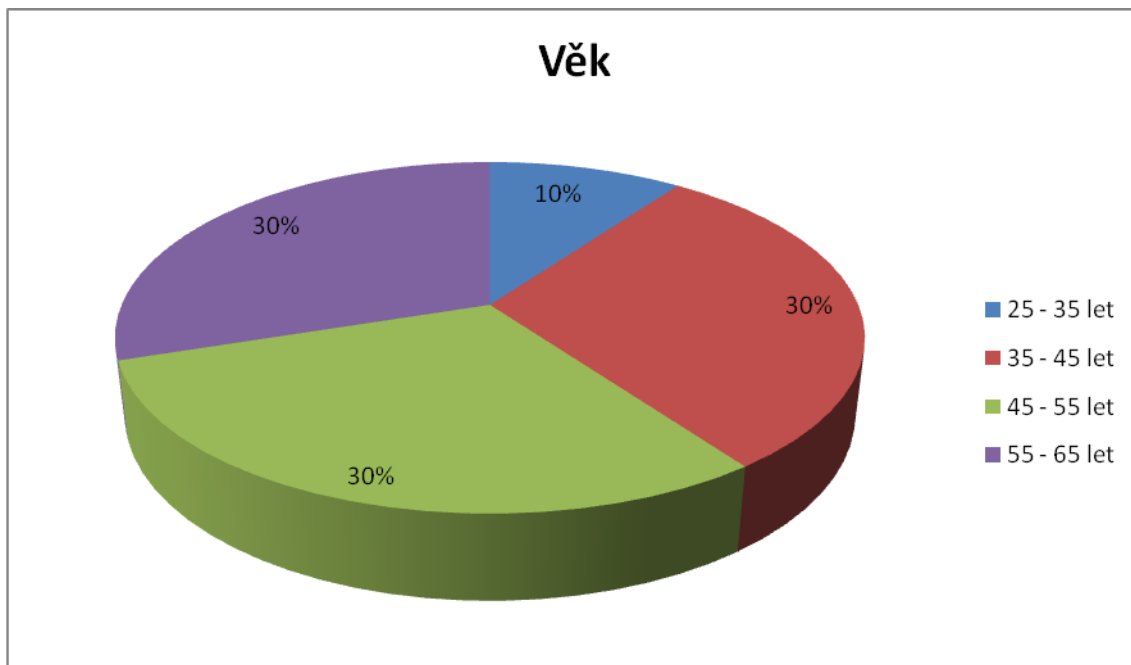
Charakteristika školy: Mateřská škola se nachází v blízkosti centra města Loun v ulici jménem Přemyslovců, pro děti byla otevřena v září roku 1974. Jedná se o příspěvkovou organizaci, jejím zřizovatelem je město Louny. Je pavilónového typu, kde se ve dvou

jednoposchodových budovách nachází čtyři třídy a ve třetí budově je hospodářské zázemí školy. Jednotlivé třídy jsou rozděleny na část pro odpočinek, hernu a pracovnu, která slouží v době stravování jako jídelna.

Mateřská škola má momentálně kapacitu 90 dětí. V současné době je zde zaměstnáno 16 zaměstnanců a z toho 9 pedagogických pracovníků. Věkový průměr pedagogických pracovníků je 47,8 let.

6.2 Graficky znázorněné souhrnné výsledky

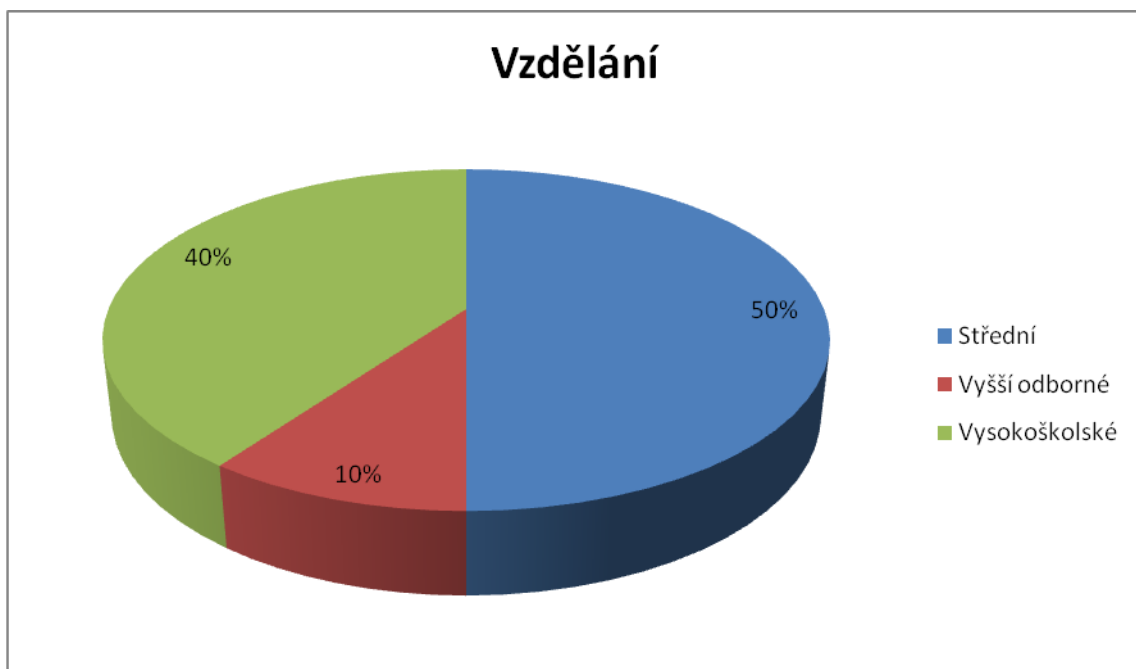
Otázka 1: Váš věk?

SOUHRN: Z grafu je patrné, že pouze 10% dotazovaných je v nejmladší věkové hranici 25 – 35 let. V ostatních kategoriích se nachází vždy po 30% dotazovaných.

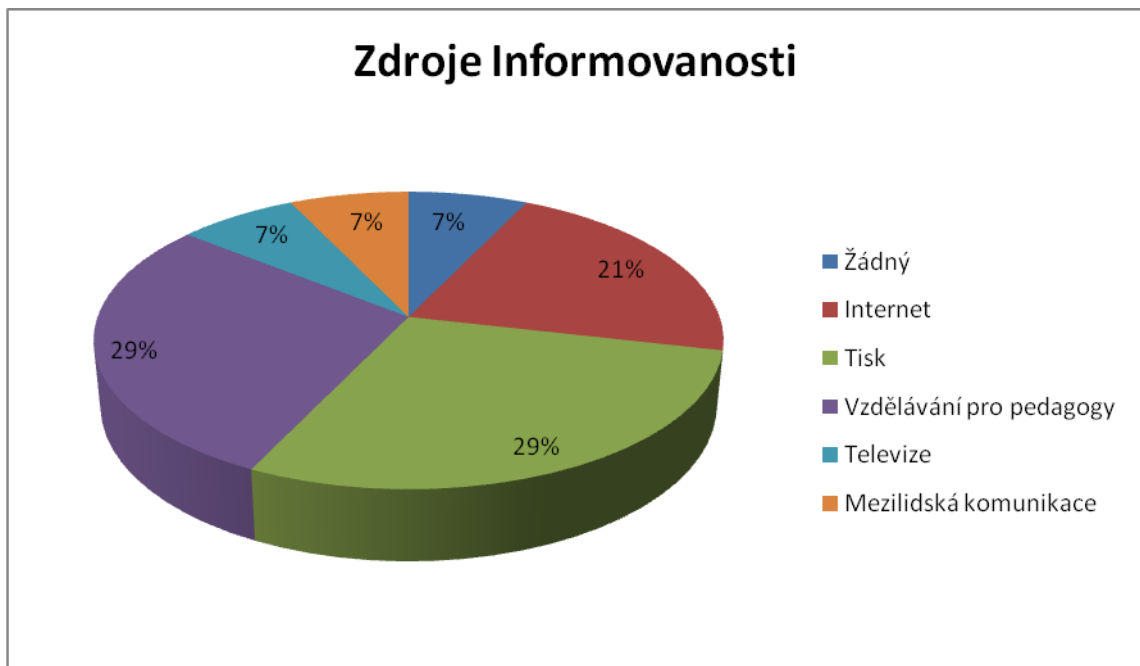

Otázka 2: Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

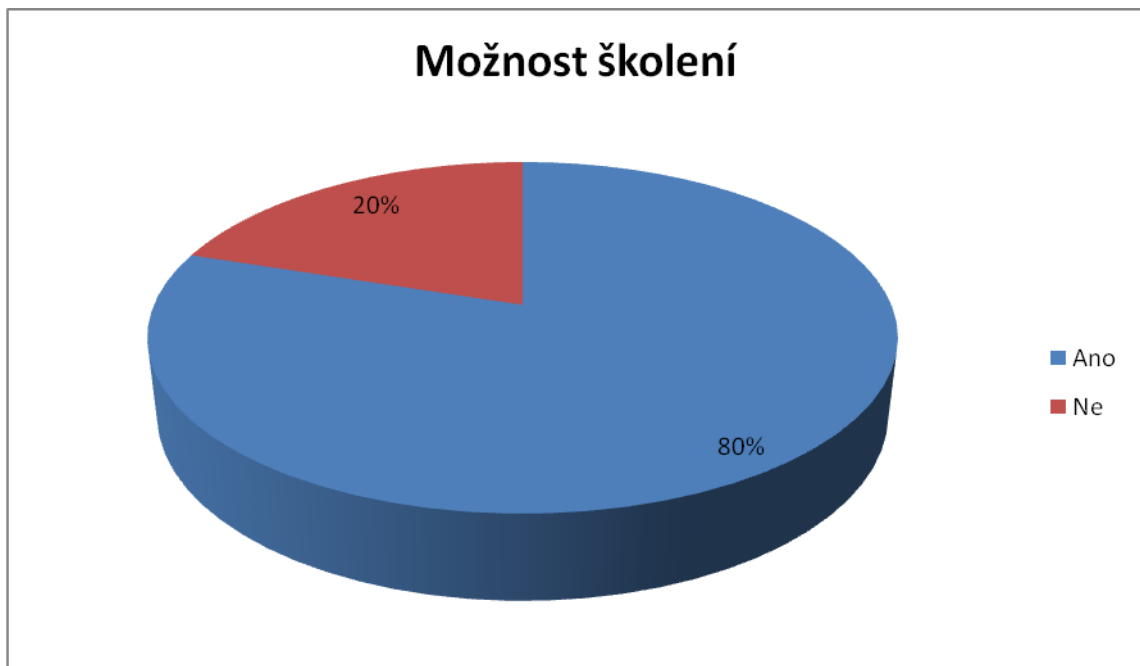
SOUHRN: Z grafu je zřejmé, že 50% dotazovaných má pouze středoškolské vzdělání. Dle rozhovorů, které jsou součástí této práce, vysokoškolské vzdělání mají jen ředitelky zkoumaných mateřských škol.

Otázka 3: Jakým způsobem jste informováni o mediální výchově v předškolním vzdělávání?

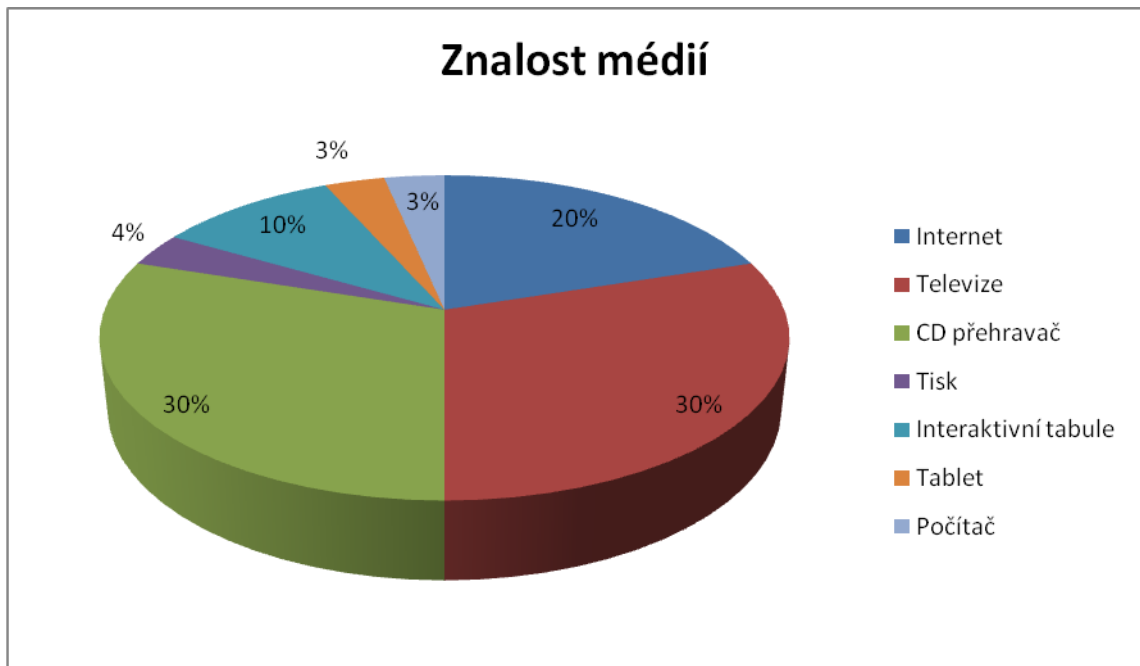
SOUHRN: Z grafu vyplývá, že stále největším zdrojem informovanosti o mediální výchově v předškolním vzdělávání je tisk a vzdělávání formou školení. Nejméně dotazovaných používá jako zdroj vzájemnou komunikaci a televizi.

Otázka 4: Uvítala byste nabídku školení o mediální výchově v předškolním vzdělávání?

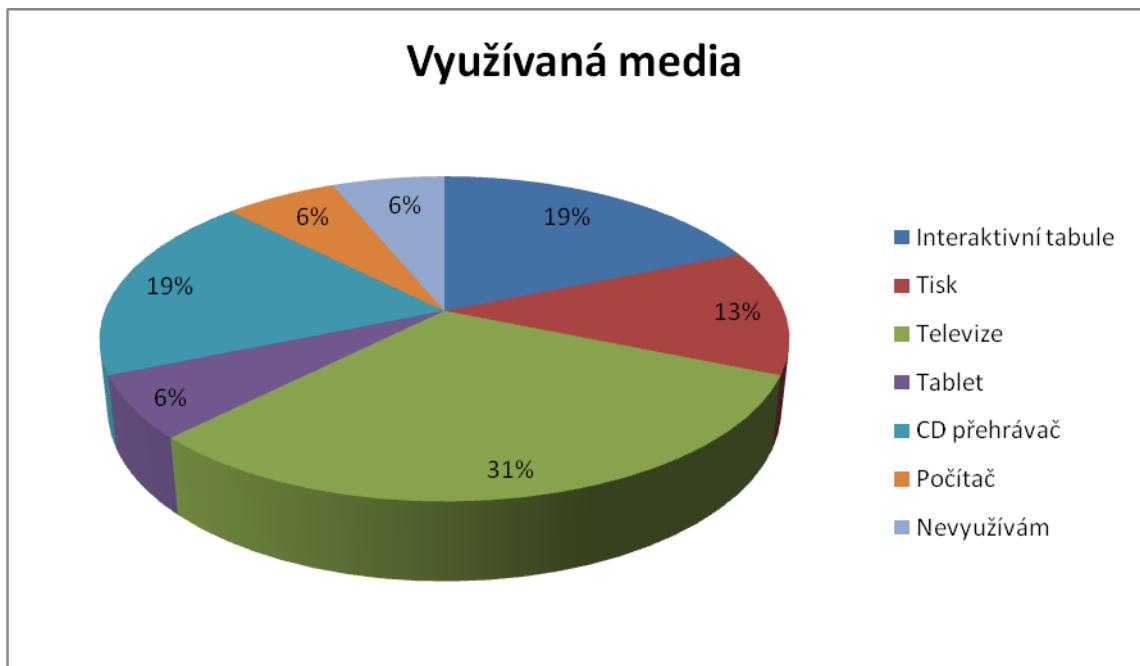
SOUHRN: Z tohoto grafu je patrné, že 80% dotazovaných by uvítalo možnosti školení. V závěru mé práce se věnuji i této problematice.

Otázka 5: Jaká media znáte?

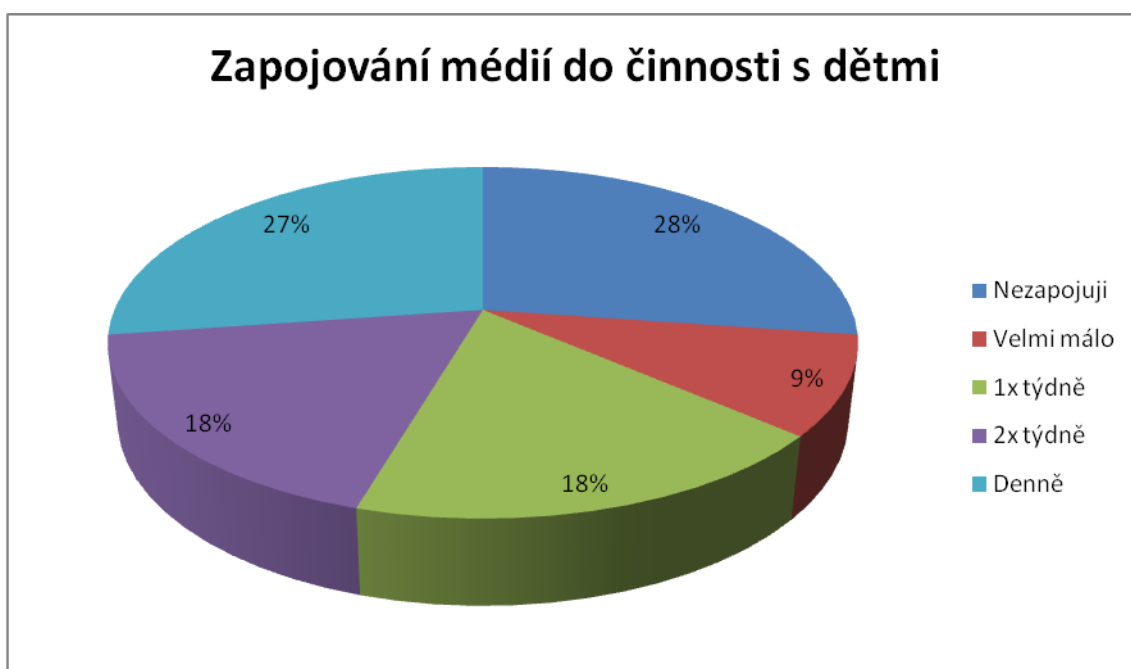
SOUHRN: Z grafu vyplývá, že nejnámějšími médii jsou televize a CD přehrávač. Zde je zvláštní, že mezi nejméně známé patří tisk, který je ovšem na druhou stranu nejstarším médiem.

Otázka 6: Jaké z médií využíváte pro práci s dětmi a jak?

SOUHRN: Nejvíce využívaným médiem v předškolním vzdělávání dle rozhovoru, který je součástí mé práce, je televize. Dále je využívána interaktivní tabule a CD přehrávač. Ostatní média jsou využívána v menším rozsahu.

Otázka 7: Jak často zapojujete média do činností s dětmi?

SOUHRN: Výsledky tohoto grafu jsou velmi rozdílné. 27% dotazovaných využívá média denně, ale na druhé straně 28% dotazovaných nezapojuje média do činnosti s dětmi vůbec.

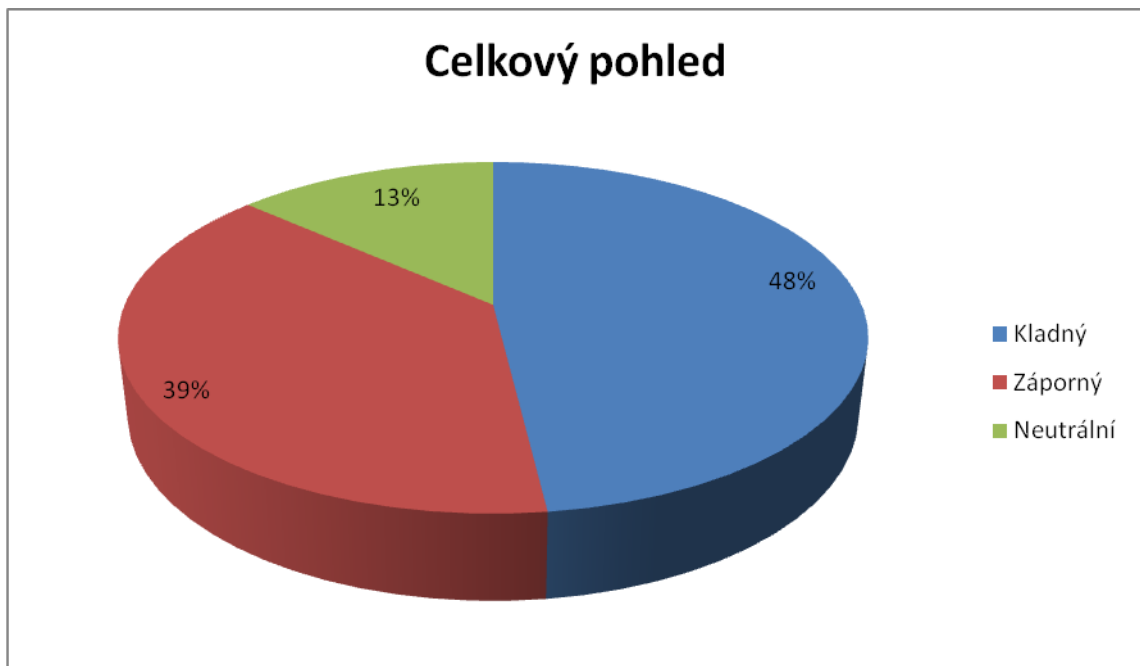
Otázka 8: Jaký vidíte přínos pro děti v používání médií v mateřské škole?

Přínosem je v první řadě zpestření činnosti, média slouží jako vhodný doplněk např. vyhledání různých věcí. Děti se více orientují v technice a hlavně děti na činnosti s médii slyší.

Otázka 9: Jaká vidíte negativa?

Negativa vidím ve využívání médií moc často. Děti potom neslyší a nekomunikují s paní učitelkou ani mezi sebou. Média by neměla být používána nad rámec a na úkor jiných činností. U dětí může dojít k problémům s logopedií, vůbec se slovní zásobou.

Otázka 10: Jaký je váš celkový pohled na používání médií v mateřských školách?

SOUHRN: Z grafu vyplývá kladný postoj k využívání médií v mateřských školách. Ale 48% není ani nadpoloviční většina, takže ANO využívat, ale s mírou, spíše coby motivační prvek a nezbytná nutnost doby.

7. Zhodnocení výsledků výzkumu

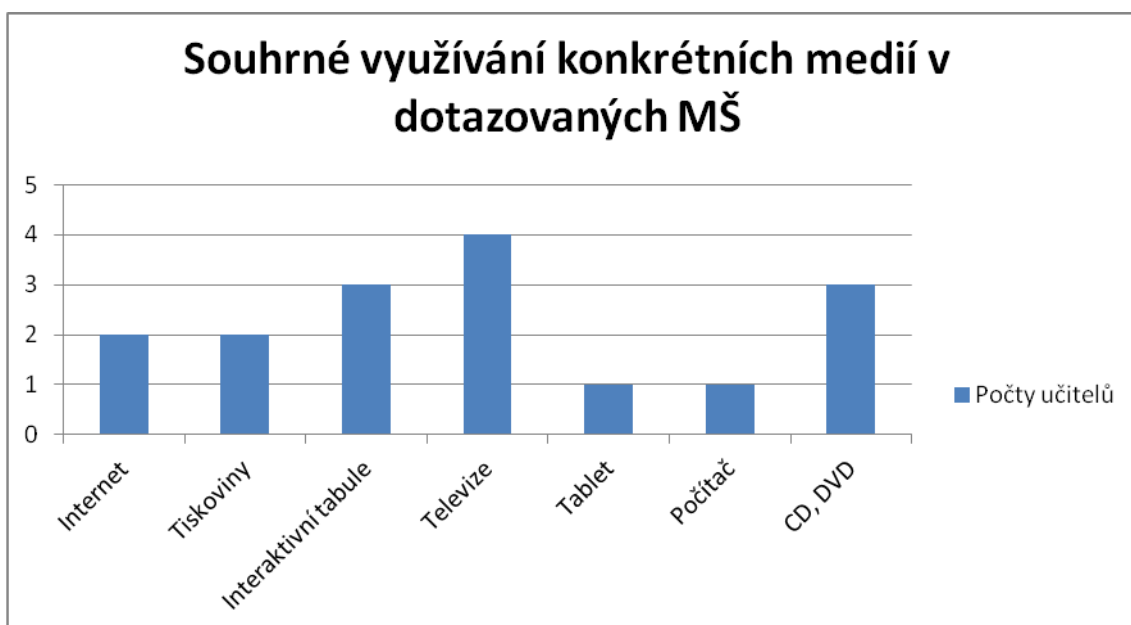
V začátku praktické části této bakalářské práce byly formulovány tři hypotézy.

7.1 Hypotéza H1

Předpokládám, že všechny sledované mateřské školy aktivně pracují s elektronickými médii.

Výsledky výzkumu jasně ukazují, že v 21. století se žádná ze sledovaných škol nebrání používání nových metod pomocí elektronických médií. Jednotlivé výstupy z rozhovorů škol zařazených do výzkumu odhalují aktivní práci s médii. MŠ Dobroměřice, MŠ Fügnerova a MŠ Přemyslovců činně pracují s televizí, tablety, interaktivní tabulí a rádiem. Oproti tomu MŠ Kpt. Nálepky a MŠ Veltěže využívají média pro zaměstnance a při práci s dětmi velmi sporadicky.

Z pěti sledovaných zařízení tedy většina využívá nové metody práce, které mohou motivovat děti k učení se a vzdělávání. Tři sledované mateřské školy aktivně pracují s elektronickými médii. **Hypotéza č. 1 se potvrdila.**

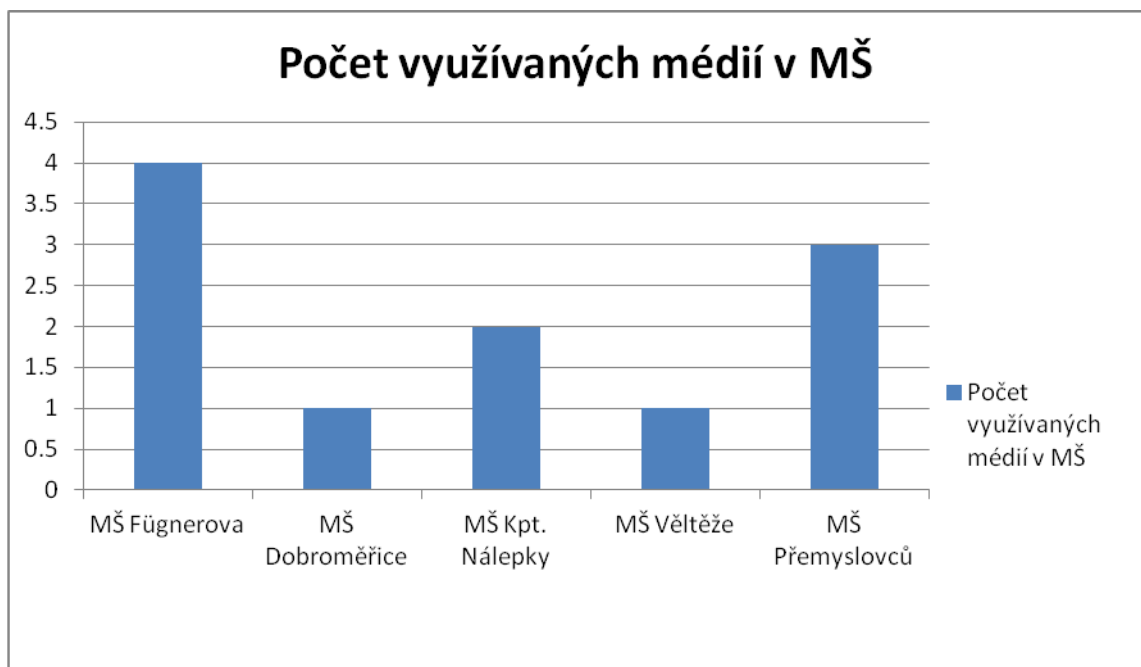

7.2 Hypotéza H2

Předpokládám, že učitelky městských mateřských škol využívají elektronická média pro vzdělávání dětí více než mateřské školy obecní.

Analýzou shromážděných dat bylo zjištěno, že velikost sídelních útvarů ovlivňuje využívání a práci s elektronickými médii.

MŠ Dobroměřice a MŠ Veltěže – obecní mateřské školy využívají elektronická média méně, než MŠ Fügnerova, MŠ Kpt. Nálepky a MŠ Přemyslovců – městské mateřské školy. **Hypotéza č. 2 se potvrdila.**

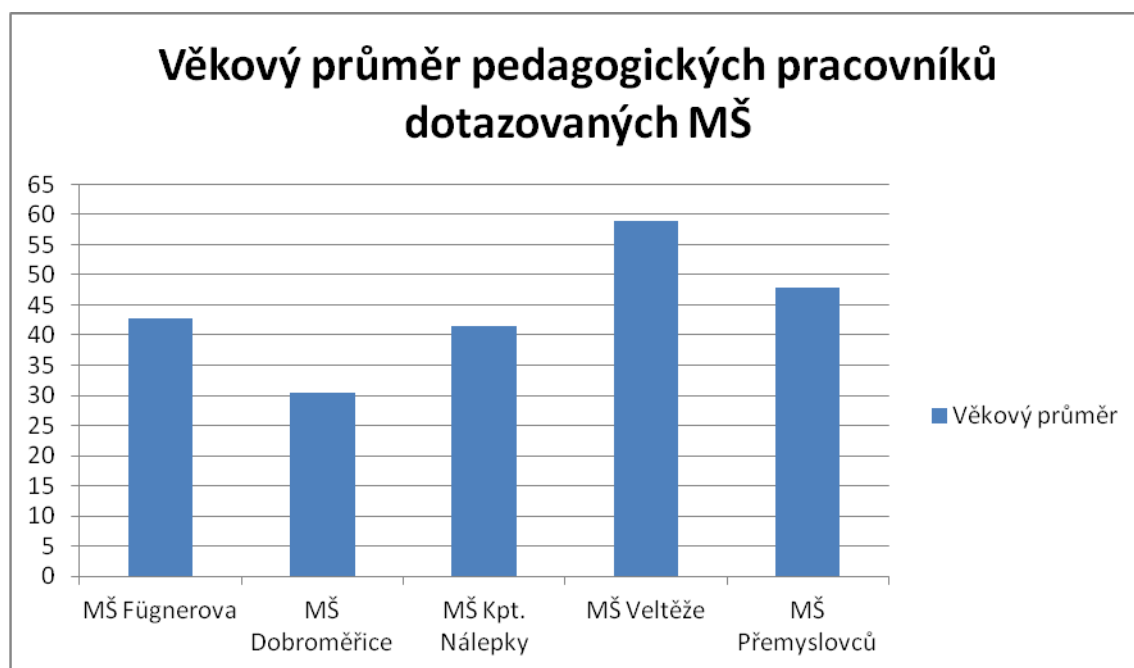

7.3 Hypotéza H3

Předpokládám, že učitelé s dlouhodobou pedagogickou praxí využívají elektronická média v procesu vzdělávání dětí méně než učitelky s kratší praxí.

Zkoumaná zařízení mají věkový průměr od 30,5 – 59 let. Je to velmi velké rozpětí, které dle mého by mělo ovlivňovat využívání médií. Mateřské školy s nižší věkovou strukturou se aktivně zapojují do práce s médii a naopak MŠ s nejstarší věkovou strukturou nemá zájem a pravděpodobně už ani motivaci pracovat s médii. Výjimku tvoří MŠ Kpt. Nálepky, která ač s mladším kolektivem v práci s médii nevyniká.

Předpokladem stanovení hypotézy byl fakt, že tři ze sledovaných zařízení mají v průměru stejnou věkovou strukturu a jelikož dvě vynikají v práci s médii (MŠ Fügnerova a MŠ Přemyslovců) je zřejmé, že věk ovlivňuje využívání médií při vzdělávání dětí. **Hypotéza č. 3 se potvrdila.**

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce si kladla za cíl zjistit, kolik mateřských škol využívá možnost učit děti pomocí médií, jestli ano, tak jaká média používají. Kolik času tráví prací s médii a jaká využívají nejvíce.

Psaní této práce pro mne bylo dosti náročné, ale zároveň velmi zajímavé. Velice mě u této práce překvapilo, že se mi doposud nepodařilo najít jakékoli knihy, či přímo odbornou literaturu zpracovanou na toto téma.

Základem práce v mateřské škole je seznamovat děti s nejbližším prostředím, využívat a začleňovat témata, která je zajímají. Mediální témata v dnešní době rozhodně nejsou dětem vzdálená. Děti mají doma běžně přístup k médiím, jako jsou tablety, televize a počítač. Už v mateřské škole se utváří osobnost člověka a dětský věk má rozhodující vliv na celý život člověka. Proto je potřeba nasměrovat děti ke správným návykům a hodnotám, a to jak v rodině, tak v mateřské škole. Zařazování mediální výchovy bych chtěla doporučit nejen učitelům základních a středních škol, ale i škol mateřských. Když jsem chtěla být pedagogům nápomocná při rozšíření obzorů, narazila jsem na velmi malý výběr školení a kurzů s touto tematikou. Konkrétně na stránkách www.nidv.cz ve školním roce 2015/16 jsem našla čtyři kurzy s problematikou zapojení tabletů a interaktivní tabule (únor, květen 2016). Dále www.edulab.cz, nezisková organizace, která se zabývá podporou a rozvojem moderních forem výuky na všech stupních školského systému.

Cíle mnou zpracované práce bylo jednoznačně dosaženo. Za použití metody individuálního rozhovoru, bylo shromážděno dostatečné množství dat, ze kterých jejich analýzou byla sestavena studie. Obsah zpracované studie koresponduje s vytyčeným cílem této práce i se stanovenými hypotézami. Ze studie vyplynulo, že v 21. století se pedagogové předškolního vzdělávání nebrání používání médií při své práci, chápou, že jsou média plnou součástí našeho života.

Výsledky výzkumu prokázaly, že vliv médií ovlivňují některé faktory, jako například velikost sídelních útvarů a věková struktura. Dále především finanční situace daného zařízení, zájem a stimulace práce nad rámec svých povinností.

Výsledky hypotéz potvrdily, že tomuto tématu je nutné se věnovat, vzdělávat a hledat další možnosti informovanosti jak pedagogů tak vedení mateřských škol. Nelze se totiž stát úspěšnou mateřskou školou v oblasti médií přes noc, bez vydání úsilí vysoce přesahujícího rámec běžné pracovní aktivity. Dlužno říci, že celý tento proces, který pozvedne mateřskou školu na vyšší úroveň, je procesem dlouhodobým, který je potřeba budovat s nesmírnou trpělivostí. Navíc je důležité v této situaci mít jasně stanovený cíl i prostředky, jak se k němu dostat.

Dle mého výzkumu MŠ Dobroměřice a MŠ Fügnerova se vydávají správným směrem k modernizaci výuky v této oblasti. MŠ Přemyslovců při zvýšené aktivitě může též dosáhnout těchto cílů. MŠ Kpt. Nálepky a MŠ Veltěže pravděpodobně nemají zájem o tuto modernizaci a jejich cesta bude tedy dlouhá.

Média dle výzkumu přinesou zpestření práce a pedagogické činnosti, jsou vhodným doplňkem a motivací pro děti předškolního věku. Dítě získá větší orientaci v technice a bude připraveno na další rozvoj poté v základním vzdělávání. Využívání médií je nezbytnou nutností, ale vždy platí „všeho s mírou“.

Mě samotnou tato práce obohatila novými poznatky o problematice médií a dětí předškolního věku, se kterými bych jako učitelka mateřské školy chtěla více pracovat a věnovat jim pozornost v profesním životě.

SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ

Technický vývoj televize v datech a souvislostech	www.ceskatelevize.cz
Ministerstvo vnitra České republiky	www.mvcr.cz
Mateřská škola Fügnerova, Louny	www.msflugnerova.cz
Mateřská škola Dobroměřice	www.msdobromerice.cz
Mateřská škola Kpt. Nálepky	www.mskaptnalepky.websnadno.cz
Mateřská škola Veltěže	www.velteze.cz
Mateřská škola Přemyslovců	www.msprem.cz
Národní institut dalšího vzdělávání	www.nidv.cz
Edukační laboratoř	www.edulab.cz

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. MCLUHAN, M.. *Jak rozumět médiím: extenze člověka*. Vyd. 1. Praha: Odeon, 1991, 348 s. Eseje (Odeon). ISBN 80-207-0296-2.
2. BURTON, G. *Úvod do studia médií*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2001, 391 s. Studium. ISBN 80-85947-67-6.
3. MIČIENKA, M. a JIRÁK, J. *Základy mediální výchovy*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007, 295 s. ISBN 978-80-7367-315-4.
4. POSTMAN, N. *Ubavit se k smrti. Veřejná komunikace ve věku zábavy*. 1. vydání. Praha: Mladá fronta, 1999.190s. ISBN 80-204-0747-2
5. ECO, U. *Jak napsat diplomovou práci*. Olomouc: Votobia, 1997, 271 s. Velká řada (Votobia). ISBN 80-7198-173-7.
6. *Dějiny českých médií v datech: rozhlas, televize, mediální právo*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2003, 461 s. ISBN 80-246-0632-1.
7. MEYROWITZ, J. *Všude a nikde: vliv elektronických médií na sociální chování*. 1. české vyd. Praha: Karolinum, 2006, 341 s. Mediální studia. ISBN 80-246-0905-3.
8. *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání*. Praha: Výzkumný ústav pedagogický v Praze, 2004. 48 s. ISBN 80-87000-00-5.
9. NEŠPOR, K. *Počítače a zdraví: nač jste se neodvažovali pomyslet, natož zeptat*. 1. vyd. Praha: BEN - technická literatura, 1999, 96 s. ISBN 80-86056-71-6.
10. MATĚJČEK, Z. *Co, kdy a jak ve výchově dětí*. Vyd. 5. Praha: Portál, 2012, 143 s. ISBN 978-80-262-0202-8.
11. DOSTÁL, A. M. a OPRAVILOVÁ, E. : celostátní vysokoškolská učebnice pro studenty pedagogických fakult studijního oboru Učitelství pro mateřské školy. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1985, 253 s. Učebnice pro vysoké školy (Státní pedagogické nakladatelství).
12. BEČVÁŘOVÁ, Z. *Současná mateřská škola a její řízení*. 1. vyd. Praha: Portál, 2003, 152 s. ISBN 80-7178-537-7.

13. KOŤÁTKOVÁ, S. Dítě a mateřská škola: co by měli rodiče znát, učitelé respektovat a rozvíjet. 2., rozš. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2014, 256 s. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-4435-3.
14. KOLLÁRIKOVÁ, Z. (ed.) a PUPALA, B. (ed.). Předškolní a primární pedagogika: Předškolná a elementárna pedagogika. Vyd. 2. Praha: Portál, 2010, 455 s. ISBN 978-80-7367-828-9.
15. PRŮCHA, J., WALTEROVÁ, E., MAREŠ, J. Pedagogický slovník. 3. vydání. Praha: Portál, 2001. 328 s. ISBN 80-7178-579-2
16. VOKÁČ, P. Školský zákon: zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. 5. přepracované vydání. Třinec: RESK, spol. s r.o., 2015, 344 stran. ISBN 978-80-87675-03-8.
17. PRŮCHA, J. a KOŤÁTKOVÁ, S. *Předškolní pedagogika: učebnice pro střední a vyšší odborné školy*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2013, 181 s. ISBN 978-80-262-0495-4.
18. SYSLOVÁ, Z. Profesionální kompetence učitele mateřské školy. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4309-7.
19. JEŘÁBKOVÁ, B. *Mateřská škola jako životní prostor*. Brno: Masarykova univerzita, 1993. ISBN 80-210-0830-X
20. GILLERNOVÁ, I. a MERTIN, V. *Psychologie pro učitelky mateřské školy*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-799-X.
21. Bc. FOJTÍKOVÁ K., *Role médií v předškolním vzdělávání*, Brno: Masarykova univerzita, 2013.
22. PAVLOVSKÁ, M., SYSLOVÁ, Z. a ŠMAHELOVÁ B. *Dějiny předškolní pedagogiky*. Brno: Masarykova univerzita, 2012. ISBN 978-80-210-5981-8.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – Struktura rozhovoru

Příloha č. 2 – Souhlas s použitím záznamu

Příloha č. 3 – Potvrzení o překladu

Příloha č. 4 – Doslovně přepsané rozhovory respondentů

Struktura rozhovoru

1.   Váš věk?

2.   Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

3.   Jakým způsobem jste informováni o mediální výchově v předškolním vzdělávání?

4.   Uvítala byste nabídku školení o mediální výchově v předškolním vzdělávání?

5.   Jaká media znáte?

6.   Jaké z médií využíváte pro práci s dětmi a jak?

7.   Jak často zapojujete média do činností s dětmi?

8.   Jaký vidíte přínos pro děti v používání médií v mateřské škole?

9.   Jaká vidíte negativa?

10.   Jaký je váš celkový pohled na používání médií v mateřských školách?

Souhlas s použitím záznamu

SOUHLAS S POŘÍZENÍM A POUŽITÍM AUDIO ZÁZNAMU MÉ OSOBY

Jméno a příjmení: .....

Datum narození: .....

Bytem .....

Souhlasím s tím, aby Marcela Zmatlíková, studentka Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích - obor Učitelství pro MŠ (dále jen „pořizovatel“) pořídila audio záznam mé osoby.

Dále souhlasím s užitím audio záznamu, ať už v podobě hmotné či digitalizované (nehmotné), a to zejména následujícím způsobem:

Pořizovatel je oprávněn užít audio záznamy pro účely sepsání bakalářské práce.

Souhlasím s tím, že audio záznam může být změněn, použit jako součást díla souborného nebo může být použita pouze jeho část.

Prohlašuji, že výše uvedenému textu plně rozumím a stvrzuji ho svým podpisem dobrovolně.

V.....

Dne.....

.....

Podpis

Potvrzení o překladu

Mgr. Štěpánka Slezáková
Pražská 106
440 01 Louny

V Lounech, dne 24.6.2016

Tímto osvědčuji, že jsem přeložila text abstraktu bakalářské práce nazvané „Práce pedagogů předškolního vzdělávání s médii“.

Od roku 2002 jsem členkou Komory soudních tlumočnicků (viz www.kstcr.cz) a soudními překlady se zabývám od roku 1999, kdy jsem byla jmenována soudním tlumočnickem Krajským soudem v Ústí and Labem, v jehož rejstříku jsem i zapsána.

S pozdravem,

Mgr. Štěpánka Slezáková

Rozhovor – Ředitelka MŠ Fügnerova, Louny

1. Váš věk?

„Je mi 36 let.“

2. Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

„Vysokoškolské.“

3. Jakým způsobem jste informováni o mediální výchově v předškolním vzdělávání?

„Žádným, nevím o žádném způsobu.“

Žádné školení?

„Ne ne.“

4. Uvítala byste nabídku školení o mediální výchově v předškolním vzdělávání?

„Rozhodně Ano.“

5. Jaká media znáte?

„Já osobně?“ Internet, televize, rádio.“

6. Jaké z médií využíváte pro práci s dětmi a jak?

„Internet, tisk- konkrétněji časopisy. Ve třídě předškoláků máme třeba interaktivní tabuli, kde máme přímo programy pro předškolní vzdělávání nebo si stahujeme dумы ze základních škol, co se dají využít i ve školce. Z internetu čerpáme hodně náměty pro výtvarnou výchovu například. Dá se říci, že z internetu čerpáme hodně.“

Používáte počítač k individuální práci s dětmi? Někaké vzdělávací programy na Pc?

„Ne to ne, pouze v rámci interaktivní tabule.“

7. Jak často zapojujete média do činností s dětmi?

„Odhadla bych tak jednou týdně.“

8. Jaký vidíte přínos pro děti v používání médií v mateřské škole?

„Tak jednak to děti baví, ony na tyhle moderní věci slyší.“

9. Jaká vidíte negativa?

„No tak asi to, že na tom ty děti potom umí lépe než my dospělí. Samy si na tom potom vyhledávají různé „blbosti“. Já si myslím, že ten čas by děti měli využívat jinak a proto se snažíme to využívat spíš minimálně.“

10. Jaký je váš celkový pohled na používání médií v mateřských školách?

„Je to sporné, na jednu stranu to přínos má, na tu druhou to téměř každý má doma a tráví u toho nepřiměřeně dlouhou dobu. Tudíž si myslím, že to není úplně nutné pravidelně zapojovat tyto média do předškolního vzdělávání pro zábavu. Spíš z hlediska nějakého výukového procesu. Konkrétně hry a programy pro rozvoj matematických představ, slovní zásoby, atd.“

„Já se tomu nebráním, ale zase nejsme příznivci toho, aby děti denně trávily čas u počítače. Používáme to jako zpestření a ne jako pravidelnou aktivitu. Ten vztah je neutrální, nejsem pro ani proti. Děti vám řeknou, že doma svůj volný čas tráví u počítačů a u tabletů, tak si myslím, že tohle v té školce není úplně to nejdůležitější.“

Rozhovor – učitelka Mš Fügnerova, Louny

1. Váš věk?

„Je mi 53 let.“

2. Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

„Střední pedagogické.“

3. Jakým způsobem jste informováni o mediální výchově v předškolním vzdělávání?

„Internet a časopisy.“

Žádné školení?

„Jednou tady školení bylo, ohledně interaktivní tabule, která je ve třetí třídě.“

4. Uvítala byste nabídku školení o mediální výchově v předškolním vzdělávání?

„Určitě uvítala.“

5. Jaká media znáte?

„Rozhlas, televize, internet, časopisy.“

6. Jaké z médií využíváte pro práci s dětmi a jak?

„Pracovní listy z časopisů. Čerpáme práce pro děti z internetu. Preferuji ten tisk. A z elektronických médií využíváme televizi.“

7. Jak často zapojujete média do činností s dětmi?

„Odhadla bych tak jednou týdně. Před obědem.“

8. Jaký vidíte přínos pro děti v používání médií v mateřské škole?

„Myslím si, že konkrétně ty interaktivní tabule jsou dobré. Člověk si vyhledá cokoli k danému tématu.“

9. Jaká vidíte negativa?

„Ne všechny programy a pořady se hodí k dětem do mateřské školy.“

10. Jaký je váš celkový pohled na používání médií v mateřských školách?

„Záporný.“

Rozhovor – Ředitelka MŠ Dobroměřice

1. Váš věk?

„Je mi 33 let.“

2. Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

„Vysokoškolské, magisterské.“

3. Jakým způsobem jste informováni o mediální výchově v předškolním vzdělávání?

„Chodí nám různé nabídky e-mailem od různých zprostředkovatelů školení ohledně této výuky pomocí interaktivní tabule, využívání tabletů v práci s dětmi.“

Využíváte nabídky těchto školení?

„Ne.“

4. Uvítala byste nabídku školení o mediální výchově v předškolním vzdělávání?

„Chodí, ale nevyužíváme.“

5. Jaká media znáte?

„Internet, interaktivní tabule, tablety, masová média jako je televize a rádio.“

6. Jaké z médií využíváte pro práci s dětmi a jak?

„Snažíme se o získání interaktivní tabule. Máme teď také nově zakoupené tablety, které využíváme pro práci s dětmi, a občas se stane, že dětské programy pustíme i pomocí tabletu.“

Pracujete na tabletu skupinově nebo individuálně?

„Pouze individuálně.“

7. Jak často zapojujete média do činností s dětmi?

„Hodně málo.“

8. Jaký vidíte přínos pro děti v používání médií v mateřské škole?

„Je to přínos pro děti, které nemají tu možnost mít to doma, protože naprostá většina dětí to doma mají. Jediný přínos, který vidím je ten, že dítě které se s tím doma setkat nemůže, má tu možnost se ostatním trochu vyrovnat v těchto znalostech.“

9. Jaká vidíte negativa?

„U dětí, které to doma mají, v tom pokračujeme. Myslím si, že doma u toho tráví dost času.“

10. Jaký je váš celkový pohled na používání médií v mateřských školách?

„Do budoucna to bude nezbytná nutnost.“

Rozhovor – Učitelka MŠ Dobroměřice

1. Váš věk?

„Je mi 43 let.“

2. Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

„Vyšší odborné.“

3. Jakým způsobem jste informováni o mediální výchově v předškolním vzdělávání?

„Díky komunikaci mezi s sebou, myslím mezi kolegyněmi. Poté z médií a z tisku.“

4. Uvítala byste nabídku školení o mediální výchově v předškolním vzdělávání?

„Ani ne.“

5. Jaká media znáte?

„Televize, rádio, internet a to je asi všechno.“

6. Jaké z médií využíváte pro práci s dětmi a jak?

„Tak internet. Ne ale, že bych používala internet s dětmi, ale spíše ho využívám k tomu, abych si hledala inspiraci pro práci nebo materiály. Pro konkrétní práci s dětmi internet nevyžívám.“

7. Jak často zapojujete média do činností s dětmi?

„Nezapojuji.“

8. Jaký vidíte přínos pro děti v používání médií v mateřské škole?

„Já jsem momentálně proti, protože si opravdu myslím, že doma toho mají plno a proto se jim snažíme nabídnout něco jiného. Pouze pokud se to týká toho, že probíráme nějaké téma a jak už říkala paní ředitelka a chceme ukázat nějaký tematický obrázek nebo tak něco. Jelikož máme třídy o 28 dětech, je opravdu těžké ukázat papírový obrázek, tak aby to viděli všichni.“

9. Jaká vidíte negativa?

„Je toho moc. Rodiče toho akorát využívají, aby zabili čas a aby je děti neotravovaly.“

10. Jaký je váš celkový pohled na používání médií v mateřských školách?

„Negativní.“

Rozhovor – Ředitelka MŠ Kpt. Nálepky, Louny

1. Váš věk?

„Je mi 36 let.“

2. Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

„Magisterské.“

3. Jakým způsobem jste informováni o mediální výchově v předškolním vzdělávání?

„Určitě díky dalšímu vzdělávání pro pedagogy, které fungují. Absolvujeme různé kurzy, školení a podobně.“

Nabízejí školení ohledně mediální výchovy? Jak s elektronikou s dětmi pracovat?

„Ano, ale ty nevyužíváme, protože zatím ve školce nemáme interaktivní tabuli.“

4. Uvítala byste nabídku školení o mediální výchově v předškolním vzdělávání?

„viz odpověď č. 3.“

5. Jaká media znáte?

„Já osobně? Rádio, televize a internet. A tak dále a tak dále.“

6. Jaké z médií využíváte pro práci s dětmi a jak?

„Pro práci s dětmi? Přímo ve školce? My jsme školka, která nemá interaktivní tabuli a je to týden co máme v jedné třídě televizi. Využíváme ve školce internet, ale ne pro práci s dětmi, takže abych byla upřímná, tak vlastně ani nevyužíváme.“

7. Jak často zapojujete média do činností s dětmi?

„To už jsem vlastně odpověděla na další otázku. Opravdu nevyužíváme. Jsou podklady, které si díky médiím připravíme, ale přímo pro práci s dětmi média opravdu nevyužíváme.“

8. Jaký vidíte přínos pro děti v používání médií v mateřské škole?

„Jak se to vezme. My tím, že nemáme ani tabuli a ani tu televizi, tak si umíme s tím systémem vzdělávání poradit trochu jinak a v podstatě ať si povídáme o jakémkoli tématu, tak spíš volíme tu prožitkovou formu, než si někde něco interaktivně ukazovat. Přínos pro nás není.“

9. Jaká vidíte negativa?

„No tak samozřejmě v dnešní době, kdy děti přijdou domů, koukají do tabletu, vím to, že i ty naše tříleté děti, které tu máme, nám povídají o tom jaký hry a tak dále a využívají tablety, mobilní telefony rodičů nebo počítač. Tak tady už se bavíme o zrakových vadách a také to, že už je jiný vztah k tomu okolí, sociální vazby a další důsledky naší doby. “

10. Jaký je váš celkový pohled na používání médií v mateřských školách?

„Tak to už je opravdu vidět i z té stránky, kdy to my fakt nepodporujeme. Ale teď jsme tedy přistoupili na to, že máme tedy v mateřské škole televizi v jedné třídě. Pokud to ale nebude nutnost, že nás bude někdo dohánět k tomu – pořídte si interaktivní tabuli tady z toho důvodu například, tak nebudeme využívat.“

Rozhovor – učitelka MŠ Kpt. Nálepky, Louny

1. Váš věk?

„46 let“

2. Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

„Střední odborná škola pedagogického zaměření“

3. Jakým způsobem jste informováni o mediální výchově v předškolním vzdělávání?

„Takže způsobem – co se týká nás, je to tisk, odebíráme časopisy například Informatorium. Potom možná nějakými besedami.“

Nějaké školení? Co se týká tohoto zaměření?

„Já konkrétně jsem nebyla. A o žádném školení, které by probíhalo tady ve školce nevím.“

4. Uvítala byste nabídku školení o mediální výchově v předškolním vzdělávání?

„Určitě uvítala.“

5. Jaká media znáte?

„Cd – přehrávač, flashky, počítač, nově ve třídě předškoláčků máme televizor.“

Pracujete s dětmi u Pc?

„Ne ne to zatím ne. Uvažujeme o projekci, ale je to otázka financí. Zatím na to nemáme. Nejedná se o interaktivní tabuli, jsme proti tomu. Jde nám pouze o projekci obrázků. Nelíbí se nám individuální práce u tabule, chceme a preferujeme společnou práci.“

6. Jaké z médií využíváte pro práci s dětmi a jak?

„Využíváme CD momentálně, flashku. Využíváme tedy počítač.“

7. Jak často zapojujete média do činností s dětmi?

„Co se týká muziky tak denně. Naopak, co se týká monitoru, tak jednou za 14 dní. Samozřejmě kdyby byla projekce, budeme na tom pracovat častěji.“

8. Jaký vidíte přínos pro děti v používání médií v mateřské škole?

„Přínosem, já nevím. Širší oblast zaměření určitých činností. Fakt nevím.“

9. Jaká vidíte negativa?

„No tak si myslím, že přehnané koukání na televizi a do počítače škodí. Jsem pro, aby se média používala trošku, a pak hlavně rozvíjet tu fantazii.“

10. Jaký je váš celkový pohled na používání médií v mateřských školách?

„Ano, jsem proto, aby se využívala média v předškolním vzdělávání, jelikož tam je mnoho motivačních programů. Za mě určitě ano, ale s mírou. Nesmí toho být mnoho.“

Rozhovor – ředitelka MŠ Veltěže

1. Váš věk?

„Je mi 59 let.“

2. Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

„středoškolské“

3. Jakým způsobem jste informováni o mediální výchově v předškolním vzdělávání?

„Velice málo, spíš z televize.“

Žádné školení?

„Ne ne.“

4. Uvítala byste nabídku školení o mediální výchově v předškolním vzdělávání?

„Ale jo, proč ne.“

5. Jaká media znáte?

„Televize, rádio a to je asi všechno.“

6. Jaké z médií využíváte pro práci s dětmi a jak?

„No tak tu televizi, pouštíme jim programy pro nejmenší. Nejčastěji Kostičky.“

7. Jak často zapojujete média do činností s dětmi?

„10 min 2x v týdnu, třeba když dorazíme z vycházky, tak aby se trochu uklidnily.“

8. Jaký vidíte přínos pro děti v používání médií v mateřské škole?

„Přínos? No... Ale jo.. Teď už jsou ty programy pro děti pěkné, tak proč ne.“

9. Jaká vidíte negativa?

„No dlouho bych děti u toho nenechávala, stačí, že ten čas u toho tráví doma.“

10. Jaký je váš celkový pohled na používání médií v mateřských školách?

„V naší školce se moc média nevyužívají, takže já nemůžu říct, že by to bylo nějaké špatné.“

Rozhovor – učitelka MŠ Veltěže

1. Váš věk?

„Je mi 59 let.“

2. Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

„středoškolské.“

3. Jakým způsobem jste informováni o mediální výchově v předškolním vzdělávání?

„Pokud se o to člověk zajímá, tak vždy informace získá. Celkově informace z médií, z internetu a tisku.“

Co se týče školení?

„Ne ne.“

4. Uvítala byste nabídku školení o mediální výchově v předškolním vzdělávání?

„Určitě Ano.“

5. Jaká media znáte?

„Používám internet.“

6. Jaké z médií využíváte pro práci s dětmi a jak?

„Jsem z doby, kdy jsme média ve školkách nevyžívali. Já si myslím, že mateřská škola je od toho, aby děti získaly nejzákladnější informace o životě a to četbou, rozhovorem a slovem. Myslím si, že pro seznámení s počítačem a elektronikou mají čas až na základní škole.“

Takže konkrétně s vámi média nevyžívají?

„NE.“

7. Jak často zapojujete média do činností s dětmi?

„Nezapojuji.“

8. Jaký vidíte přínos pro děti v používání médií v mateřské škole?

„Obecná orientace v technice .To určitě ano.“

9. Jaká vidíte negativa?

„Závislost, děti to okamžitě uspokojí. Především to uspokojuje rodiče, protože mají klid. Proto je dnes mnoho problémů. Děti mají problém s logopedií, vůbec se slovní zásobou, děti nečtou. Rodiče média zneužívají a v tom vidím největší problém.“

10. Jaký je váš celkový pohled na používání médií v mateřských školách?

„V mateřských školách média ne. Myslím si, že média do mateřské školy nepatří. Děti by se měli naučit mluvit, komunikovat mezi sebou a ne s médiem. Za mě elektronická média v mateřských školách rozhodně ne.“

Rozhovor – Ředitelka MŠ Přemyslovců, Louny

1. Váš věk?

„Je mi 51 let.“

2. Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

„Magisterské.“

3. Jakým způsobem jste informováni o mediální výchově v předškolním vzdělávání?

„Za posledních pár jsme nedostali žádnou nabídku, která se týká dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ohledně mediální výchovy. Opakovaně jsme dostávali nabídky na školení, co se týče práce na interaktivní tabuli, kterého se i některé učitelky zúčastnily. Řekla bych, že to je asi tak všechno.“

4. Uvítala byste nabídku školení o mediální výchově v předškolním vzdělávání?

Viz. Odpověď č.3

5. Jaká media znáte?

„Co se užívají ve školce? Tak určitě ta naše slavná interaktivní tabule, u které se děti střídají a mají ji rádi. V každé třídě máme televizi, která se však nepoužívá denně a pouštíme spíše takové ty programy jako Kostičky a tak. Dále má každá třída CD – přehrávač a v některých třídách máme video. Počítače nemáme nikde, jelikož nejsem velkým zastáncem.“

6. Jaké z médií využíváte pro práci s dětmi a jak?

„Ačkoli jsou 4 třídy, tak máme interaktivní tabuli jen jednu a děti ze tříd se postupně střídají tak, aby se všichni vystřídali. Tak 2 – 3x do měsíce. Máme zpracované nějaké výukové předměty a jednotlivé třídy si podle věku vyberou, na čem chtějí pracovat. Zároveň pracujeme s DVD. Televize pouze na dětské programy jako jsou Kostičky a Kouzelná školka. CD – přehrávače paní učitelky využívají, dá se říci denně k rannímu cvičení.“

U interaktivní tabule pracujete skupinově nebo individuálně?

„Jak kdy. U nás odpolední šichta paní učitelky začíná na 9 hodin. Tudíž při hlavní vzdělávací činnosti bývají na třídě učitelky dvě. Děti si rozdělí do dvou skupinek. Pak se s dětmi pracuje. Individuální činnosti se s dětmi využívají v odpoledních hodinách, než děti chodí domu.“

7. Jak často zapojujete média do činností s dětmi?

„Řekla bych že téměř denně.“

8. Jaký vidíte přínos pro děti v používání médií v mateřské škole?

„Určitě bych to brala jako zpestření naší práce. Je to součást naší existence. Určitě to přínos má, ale ve značné míře. Vidím to jako vhodný doplněk.“

9. Jaká vidíte negativa?

„Negativa vidím taková, že by to někdo mohl používat až nad rámec a na úkor jiných činností.“

10. Jaký je váš celkový pohled na používání médií v mateřských školách?

„Já si myslím, že to je dobře, ale všeho s mírou.“

Rozhovor – učitelka Mš Přemyslovců, Louny

1. Váš věk?

„56.“

2. Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

„Střední odborné.“

3. Jakým způsobem jste informováni o mediální výchově v předškolním vzdělávání?

„Určitě jsme informováni ohledně školení, hlavně přes interaktivní tabuli.“

4. Uvítala byste nabídku školení o mediální výchově v předškolním vzdělávání?

„Účastníme se školení.“

5. Jaká media znáte?

„Jako jaká máme tady?“

Nemusí být tady, prostě jaká znáte.

„Interaktivní tabule, televize, přehrávač na DVD a CD.“

6. Jaké z médií využíváte pro práci s dětmi a jak?

„Vše co jsem vyjmenovala a tak to funguje. Minimum televize, protože tu pouštíme tedy jen když zapínáme DVD se vzdělávacím programem.“

7. Jak často zapojujete média do činností s dětmi?

„Interaktivní tabuli tak jednou nebo dvakrát týdně. Hudba pomocí přehrávače každý den.“

8. Jaký vidíte přínos pro děti v používání médií v mateřské škole?

„Přínos to je v tom případě, když ty děti to nemají každý den.“

Takže omezeně?

„Ano, určitě. Nebo jsme tady měli od jedné firmy počítač, kde byly hry, takže děti měli pokaždé individuálně 15 max. 20 minut.“

Ohledně interaktivní tabule pracujete individuálně nebo skupinově?

„Skupinově“

9. Jaká vidíte negativa?

„Negativa, řekla bych, že to je pravý opak toho co jsem říkala předtím. Když se ty média naopak používají moc často, děti neslyší a nekomunikují s tou učitelkou ani mezi sebou. Což se dnešní trend moderních domácností, kde děti stráví většinu svého volného času u televize nebo tabletů.“

10. Jaký je váš celkový pohled na používání médií v mateřských školách?

„Souhlasím, ale pokud je to nějakým způsobem časově omezené.“